

КУЛЬТУРА

К*Ж

щоп'ятниці

всеукраїнський тижневик 18-24 грудня 2015 р.

і життя

900 аргументів

стор. 8

Стусове коло

стор. 7

Історія – сучасність

стор. 4

Легендарний МЮЗИКЛ

Мюзикл «Звуки музики» Р. Роджерса в Національній опері

редактор
Євген БУКЕТ

актуально

■ СЛОВ'ЯНСЬК

У Будинку культури і дозвілля місті Слов'янська Донецької області відбувся показ вистави «Всюди один...» у виконанні творчого колективу Національного академічного театру російської драми імені Лесі Українки. Захід проводився в рамках культурно-мистецького проекту «Національні творчі колективи та театри України – бійцям АТО», ініційованого Міністерством культури України на підтримку бійців та жителів прифронтових територій.

Вистава присвячена генію української літератури і філософської думки Тараса Шевченку. Головна лінія сюжету – це боротьба сильної мужньої людини з обставинами за свою гідність і право називатися українцем.

Образ Кобзаря поділено на двох акторів за принципом україномовної та російськомовної творчості поета. Відповідно до цього на сцені буде два виконавці ролі Тараса Шевченка – Петро Панчук, актор Національного академічного драматичного театру імені І. Франка, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка та Віктор Алдошін, актор Національного академічного театру російської драми імені Лесі Українки, народний артист України.

Режисер-постановник – Михайло Резнікович, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Тараса Шевченка.

■ НАЦІОНАЛЬНИЙ КІНЕМАТЕЦІ УКРАЇНИ – 75!

18 грудня Національна кінематека України (колишній «Київнаукфільм») відсвяткує 75-річний ювілей. До цієї нагоди запланована ціла низка урочистостей. Зокрема, привітати заклад прийде віце-прем'єр-міністр – міністр культури України В'ячеслав Кириленко. Про це повідомлено на фейсбук-сторінці установи.

Розпочнуться урочистості з допрем'єрного показу стрічки «Марія Єгипетська» (з 14:00 до 16:00. Павільйон № 3).

О 16:00 відбудеться офіційна частина з привітаннями від керівництва Національної кінематеки України, Держкіно, відомих кінематографістів та міністра культури України В'ячеслава Кириленка. На вечір запланована концертна програма та світлове й піротехнічне шоу.

Нагадаємо, 75 років тому в Києві було засновано кіностудію учбових фільмів, яка згодом перетворилася на найбільшу в Європі спеціалізовану студію неігрового кіно – «Київнаукфільм». Вона випустила понад 10 000 фільмів, значна частина яких нагороджена призами міжнародних та національних фестивалів.

Серед шедеврів світового неігрового кіно гідне місце посідають стрічки «Мова тварин» (1967), «Чи думають тварини?» (1970), «Сім кроків за обрій» (1968), «Індійські йогі: хто вони?» (1970), «Острів скарбів» (1986), «Три паньки» (1989) та багато інших.

1992 року на базі званої кіностудії була заснована Національна кінематека України, яка стала спадкоємицею і продовжувачем її творчих традицій.

Одним із найбільших досягнень кінематеки є цикл оповідей «Невідома Україна». Автори показали приховані від широкого кола моменти історії нашої держави від найдавніших часів до сьогодення.

Підготувала Людмила ШЕВЧЕНКО

Що й чому перейменувати і демонтувати

Збірник матеріалів, рекомендацій і документів щодо виконання вимог Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» видав Український інститут національної пам'яті.

Збірник містить матеріали, рекомендації, роз'яснення та документи щодо визначення об'єктів перейменування і демонтажу відповідно до норм закону і обґрунтування відповідних рішень органів місцевого самоврядування та місцевих державних адміністрацій, на які покладено виконання закону, проведення необхідної інформаційно-роз'яснювальної, просвітницької роботи.

Збірник підготовлено для органів місцевого самоврядування, державних адміністрацій та інших органів державної влади, які здійснюють перейменування назв населених пунктів, площ, проспектів, вулиць, провулків, проїздів, скверів, бульварів, парків та інших об'єктів топоніміки у населених пунктах, юридичних осіб, друкованих засобів масової інформації, товарних знаків і послуг, демонтаж пам'ятників, пам'ятних знаків, меморіальних дошок та інших меморіальних

об'єктів із метою ліквідації символів комуністичного тоталітарного режиму відповідно до вимог законодавства про декомунізацію. Він буде корисним і для громадськості, яка контролює діяльність органів влади.

У збірнику разом із роз'ясненнями положень законодавства з декомунізації, рекомендаціями фахівців Українського інституту наці-

ональної пам'яті подано перелік прізвищ (псевдонімів) осіб і назв комуністичного тоталітарного режиму, що підпадають під дію Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», тексти законів, інформаційні матеріали щодо символіки комуні-

стичного тоталітаризму, окремих радянських назв.

Завантажити збірник у форматі pdf можна на офіційному сайті УІНП.

Природно, що творчий колектив Українського інституту національної пам'яті не міг охопити у цьому виданні всі імена і назви, що підлягають декомунізації. Оприлюднено дані про найпоширеніші назви та постаті.

У разі виникнення проблемних питань щодо оцінки чи підпадає під дію закону конкретна особа або назва, Український інститут національної пам'яті у межах своєї компетенції надасть відповідну інформацію та рекомендацію.

Надсилайте листа з усією відомою і документально підтвердженою інформацією про таку особу або назву, світлина пам'ятника, пам'ятного знака, меморіальної дошки належної якості голові Українського інституту національної пам'яті В'ячеславу Володимировичу на адресу: 01021, м. Київ, вул. Липська, 16 або на електронну адресу dk09.04.2015@gmail.com.

Прес-служба УІНП

наголос

■ СПАДОК НАЦІЇ

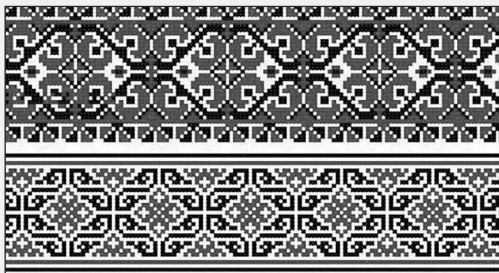

Перший повнометражний документальний фільм «Спадок нації», присвячений українській вишиванці, покажуть у березні 2016 року.

Про це повідомив керівник продакшн-студії «Mama Media» і режисер стрічки Олександр Ткачук на прес-конференції в Укрінформі.

«Презентація фільму відбудеться у березні 2016-го в рамках святкування 10-річчя Дня вишиванки. Плануємо показати його в кожному обласному центрі, розказати, як ці історії збиралися і про що вони. Після того — пустити його на телебаченні в переддень свята вишиванки. А вже потім запуснути в мережу. Поміж тим будемо старатися показати фільм на різних міжнародних кінофестивалях, щоб ознайомити світову спільноту. Зокрема, орієнтуємось на Канни і на Одеський кінофестиваль», — сказав О. Ткачук.

Він зазначив, що зйомки проводились по всій Україні. «Матеріал привезли з Київської, Рівненської, Чернівецької, Луганської, Донецької, Черкаської, Полтавської, Житомирської областей. Є також історії з тимчасово окупованих територій. Фільм має інформаційну роль і спростовує міфи російської пропаганди, підтверджує те, що Україна — єдина, показує якраз через вишиванку», — підкреслив режисер.

За словами автора ідеї та сценариста Лесі Воронюк, «Спадок нації» є спробою показати цінність української сорочки через призму людських історій. «Ми знайшли дуже багато історій справжніх українців — і з минулого, і з сьогодення, — які заради вишитої сорочки були ладні віддати життя, які цілком свідомо йшли на арешт і знали, що можуть не побачити свою родину чи найдорожчих людей», — сказала вона.

Одна з таких історій — доля Ольги Ільків, зв'язкової Романа Шухевича, яку в ув'язненні в Сибіру рятувало те, що вона таємно вишивала сорочку. Зараз цій жінці понад 90 років, і вона зберігає її як символ нескореності. Інша історія — про голодомор у 1947 році на Буковині, коли вишиванки вимінювали на Івано-Франківщині на зерно, картоплю, і завдяки цьому врятувалися цілі сім'ї.

Воронюк також додала, що у стрічці зняли багато сотень сорочок, є цінні матеріали і з Мурманська, Мюнхена, Італії та ОАЕ.

Зйомки триватимуть до кінця грудня — середини січня. Бюджет картини становить 620 тис. грн. Ще потрібно трохи менше половини суми. Тож просять відгукнутися тих, хто може допомогти, але не політичні партії.

За матеріалами Укрінформу

Кримчани — учні українських шкіл

«За оперативною інформацією місцевих органів управління освітою, станом на 1 грудня 2015 року до загальноосвітніх навчальних закладів зараховано 2277 учнів із Криму.»

Цей процес триває, оскільки прийом документів на екстернатну форму навчання розпочався з жовтня», — зазначив заступник міністра освіти Павло Хобзей у відповіді центру громадянської освіти «Альменда». Багато це чи замало? Для цього потрібно подивитися на результати вступної кампанії цього року.

Ще в серпні МОН повідомило, що «за освітньо-кваліфікаційним рівнем молодшого спеціаліста, бакалавра на денну та заочну форми навчання до вищих навчальних закладів зараховано 207 мешканців Криму».

А для того, щоб випускник з тимчасово окупованого Криму став студентом в українському вузі, йому потрібно було спочатку отримати документ державного зразка про повну загальну освіту — атестат. У 2015 році український атестат для

громадян з окупованої території можна було отримати тільки пройшовши через систему екстернату.

У 2015 році в анексованому Криму теж проходила вступна кампанія. З-понад 14 тисяч випускників до вузів Російської Федерації вступило біля тисячі школярів.

І це на тлі безпрецедентних зусиль держави-окупанта — для кримчан було виділено 16 тисяч бюджетних місць у російських вишах, другий рік поспіль кримські випускники могли обрати форму вступу — або склавши єдиний державний екзамен (цим скористувалося 940 учнів із 1200

зареєстрованих), або пройшовши співбесіду. Окрім того до російських вузів «заманювали» і спеціальними програмами з оплатою авіаперельотів, «підйомними» та ноутбуками. Проте більшість кримчан залишилися вдома.

І ось понад дві тисячі школярів з окупованого півострова зараховано до шкіл України. Все це є результатом діяльності громадських організацій, які виїхали з окупованого Криму (ЦГП «Альменда», «Кримський центр ділового та культурного співробітництва «Український дім» тощо).

Круглі столи та прес-конференції, консультації та переговори, флешмоби та пікети, зустрічі з чиновниками та депутатами, статті в ЗМІ та виступи на телебаченні, судові процеси та моніторинг діяльності державних органів й багато іншого — титанічні зусилля для організації можливості отримання кримчанами української освіти не пройшли дарма.

Так, не всі проблеми вирішені, але «крига скресла».

Олег ОХРЕДЬКО,
експерт з освітніх питань
ЦГП «Альменда»

Триває культурно-мистецький проект «Бессарабські діалоги»

У рамках культурно-мистецького проекту «Бессарабські діалоги» відбулася чергова сесія зустрічей молодих письменників із представниками інтелектуальних кіл Одещини.

Проект ініційований Міністерством культури України та відомим українським письменником, головою видавничої ради Національного газетно-журнального видавництва Андрієм Курковим.

Сучасні письменники Іван Рябчий (Київ), Валентин Терлецький (Запоріжжя), Юлія Пилипенко (Дніпропетровськ), Владислава Ільїнська (Одеса), Андрій Хаєцький (Одеса) відвідали міста

Арциз, Болград, Вилкове та Виноградівку.

Під час зустрічей із місцевими громадами молоді письменники і поети читали свої твори та спільно обговорювали важливі питання сьогодення, зокрема, порушували теми «Письменник і війна. Писати під час конфлікту», «Історичний міф і історична правда — їх

вплив на сьогодення», «Уявіть собі Бессарабські гори. Як розвивати уяву», «Людина між політикою і культурою».

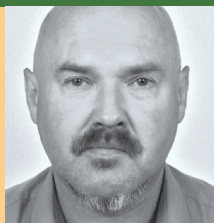
Нагадаємо, що в рамках проекту «Бессарабські діалоги», який був презентований 24 листопада, проводиться письменницький конкурс «Українська Бессарабія», до участі в якому запрошені мо-

лоді автори Одещини. За результатами конкурсу, сім найкращих фіналістів братимуть участь у семінарах-тренінгах та майстер-класах із літературної творчості.

15–17 грудня відбувся третій етап культурно-мистецького проекту «Бессарабські діалоги». Учасниками цієї сесії стали відомі письменники Андрій Курков, Галина Крук, Богдан Коломийчук, а також молоді автори — переможці та фіналісти конкурсу короткої прози «Українська Бессарабія» — Віталій Семенов, Ігор Стомбол, Валерій Пузік, Катерина Янішевська, Надія Дризицька, Сергій Бригар, Ольга Ксенофонтова, Ірина Фінгерова.

Семен ВАСИЛЕНКО

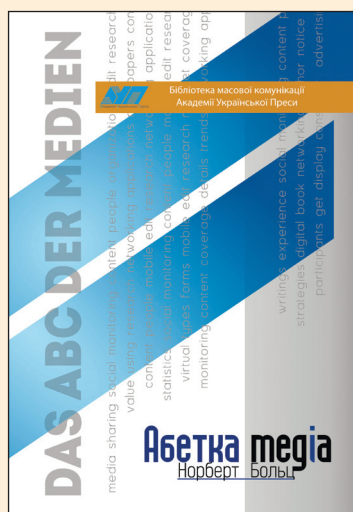
редактор
Сергій БАХІН

КНИЖКОВА АБЕТКА

■ ПРЕЗЕНТАЦІЯ

У приміщенні Посольства ФРН в Україні відбулася презентація нового посібника для журналістів «Абетка для медіа» Норберта Больца. Саме німецька сторона профінансувала видання і переклад книги професора Берлінського технічного університету (за наукової редакції професора В. Іванова, переклад В. Климченка).

■ ПЕРЕМОЖЦІ «КНИГИ РОКУ ВВС – 2015»

«ВВС Україна» оголосила переможців дорослого і дитячого конкурсів.

У номінації «Книга року ВВС – 2015» перемогла книга оповідань українського письменника, що мешкає в Нью-Йорку, Василя Махна «Дім у Бейтінг Голлов». У номінації «Дитяча книга року ВВС – 2015» першою стала книжка Андрія Бачинського «140 децибелів тиші». Обидві вийшли у львівському «Видавництві Старого Лева», книжки якого останнім часом отримують перемогу чи не в кожному конкурсі та фігурують у багатьох рейтингах.

Премії «Читач року – 2015» отримали Євген Іванченко за рецензію на твір Андрія Любки «Карбід» та Олена Нестеренко за рецензію на книгу Андрія Бачинського «140 децибелів тиші».

Автор-переможець кожної з двох номінацій одержить премію 1000 фунтів стерлінгів у гривневому еквіваленті, тобто понад 36 тис. грн. Видавництва, де вийшли друком ці твори, матимуть право використовувати логотип конкурсу «Книга року ВВС» на всіх наступних виданнях цих книжок.

Переможці минулих років:

2014 – Софія Андрухович «Фелікс Австрія» (Книга року); Катя Штанко «Драconi, вперед!» (Дитяча книга року).

2013 – Ярослав Мельник «Далекий простір» (Книга року); Мар'яна і Тарас Прохасько «Хто зробить сніг» (Дитяча книга року).

2012 – Юрій Винничук «Танго смерті» (Книга року); Леся Вороніна «Таємне Товариство Боягузів та Брехунів» (Дитяча книга року).

2011 – Володимир Рутківський «Сині води».

2010 – Сергій Жадан «Ворошиловград».

2009 – Іздрік «ТАКЕ».

2008 – Люко Дашвар «Молоко з кров'ю».

2007 – Володимир Діброва «Андріївський узвіз».

2006 – Сергій Жадан «Капітал».

2005 – Юрій Винничук «Весняні ігри в осінніх садах».

Конкурс існує у партнерстві служби «ВВС Україна» з Культурною програмою Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР).

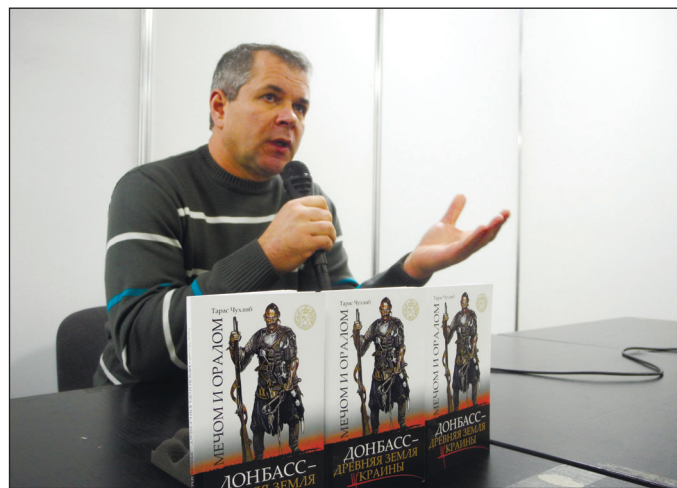
Любов ЯКИМЧУК

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

На Київському книжковому ярмарку, що проходить цими днями в Українському домі, можна було побачити і придбати за цінами самих видавництв (!) багато різноманітних як за якістю, так і за ціною нових книжок.

Від різноманіття художньої, науково-пізнавальної, довідкової, дитячої літератури та подарункових коштовних видань розбігалися очі та миттю порожніли гаманці численних відвідувачів.

Багато з них приходили з маленькими шанувальниками друкованого слова, щоб зробити їм приємний і такий бажаний подарунок. Слава Богу, гарно виданої різновікової дитячої літератури українською мовою на будь-який смак вистачало. Відбувались авторські презентації, де імениті в читацьких колах письменники розповідали про свої творіння та залюбки ставили на них автографи. Серед потоку інших відбулась і презентація дуже цікавого, а головне, надзвичайно актуального для нашого сьогодення твору. Це перевидання спеціально російською мовою вже добре відомого всім, хто цікавиться

Тарас ЧУХЛІБ

вітчизняною історією, за першим, власне українськомовним виданням, історичного дослідження знаного історика, доктора історичних наук Тараса Чухліба, автора багатьох книжок з історії України, Польщі, Росії...

«Мечом и оралом. Донбасс – древняя земля Украины» розкриває перед читачем малознану для більшості громадян нашої держави, вже не кажучи про іноземців, правдиву історію боротьби за землі Донеччини між різними народами, незашаровану мулом московської пропаганди та псевдоісторичних містифікацій.

Давня історія Донецького краю, як питомого історичного регіону України, насичена

цікавими, проте, на превеликий жаль, маловідомими сторінками. З XVI століття степові приазовські землі між річками Дніпро і Дон були ареною протистояння багатьох народів. За цю важливу стратегічну територію боролись в середньовіччі Велике князівство Литовське (з 1569-го Річ Посполита), Польща, Кримське ханство, Московське царство та Османська імперія. Та з другої половини XVII–XVIII ст. цю межув територію підкорюють та починають господарювати тут українські козаки. За допомогою «меча» й «рала» українці засновують на Дикому Полі свої поселення, від яких беруть початок більшість міст,

селищ та сіл у межах сучасної Східної України, а багато мешканців цього славного краю носять питомо українські козацькі прізвища! Їх могло б бути набагато більше, якби не злочинно спланований московсько-сталінський геноцид – голод, що покосив всуціль заселені етнічними українцями села Донецького краю! До голодомору 1932–33 років українці склали на цій землі 75–80 відсотків!!

Ця книга може стати поправу настільною і на тумбочці воїна АТО, і на кухонному столі жителя сіл та міст Донеччини, і на письмовому столі дипломата... До речі, готується її англійська версія. Тут хочеться наголосити: видання конче потребує уваги до себе в якості важливого і переконливого аргументу в інформаційно-пропагандистській війні, що веде всіма засобами імперська Росія проти України! Адже видане воно лише на невеликі кошти волонтерів обмеженим тиражем! На це мали б звернути увагу в своїй діяльності і новостворене Міністерство інформації, і Держкомітет з телебачення та радіомовлення, і добротні фонди, та й просто небайдужі до долі рідної держави особи... Ця книжка вкрай потрібна саме зараз і на фронті, та й на Донеччині в цілому!

«Стратегія життя» від Зануссі

Видатні польські режисери із задоволенням приїжджають до Києва...

Ежи Гофман, Анджей Вайда, Єжи Штур (щоправда, більш знаний як актор), Кшиштоф Зануссі... Останніми днями відвідав нашу столицю. Але метою його була не кіношная діяльність...

Кшиштоф презентував свою нову книгу «Стратегія життя, або Як з'їсти тістечко і далі його мати», перекладену українською мовою. Зібралось з кілька десятків шанувальників творчості митця, аби дізнатися про його словесний твір, в якому автор розмірковує стосовно загальнолюдських питань: релігія, мораль, творчість, кохання.

– У книзі немає політики, я лише звертав увагу на життя суспільства, – розповів режисер. – Також це не автобіографія; хіба іноді наводжу приклади з власного життя для того, щоб інші не повторювали моїх помилок.

Кшиштоф ЗАНУССІ

Як зізнався Зануссі, переклад українською – перший, незабаром твір вийде ще італійською (нічого дивного, адже за націо-

нальністю він – італієць). Також укладений договір із росіянами, про видання книги їхньою мовою. Стосовно російської пропаганди розповів, що у свій час давав інтерв'ю «Russia today», під час якого зазначив, що ті сильно брешуть. Російська журналістка відповіла, що й ВВС це робить, на що Зануссі відреагував, що в англійців – це поодинокі випадки, а в «Russia today» – це система.

Абревіатура під назвою «Велика вітчизняна війна» в російській традиції замість звичного в усьому світі «Друга світова» викликає серед інших народів лише сміх. Теж стосується і «німецьких фашистів».

Адже «фашисти» були тільки в Італії, зазначив італієць Зануссі, а в Німеччині були нацисти, націонал-соціалісти. Сталін спеціально ввів «фашистів», аби не було ніякого, навіть звукового зв'язку між радянськими і німецькими соціалістами.

Сергій БАХІН
Фото Світлани СОКОЛОВОЇ

редактор
Світлана СОКОЛОВА

україна і світ

■ ЛЮКСЕМБУРГ

Після Вілсон Центру у Вашингтоні і Національного музею історії України в Києві Наталія Мусієнко презентувала свою книгу «Мистецтво Майдану» в Люксембурзі наприкінці 2015 року. Саме тут, в Європейському інвестиційному банку, проходило засідання ради відомої європейської пам'яткоохоронної неурядової організації «Європа Ностра» – голосу культурної спадщини Європи.

Організація існує вже понад 50 років і створила дієву мережу більш ніж із 400 членів. Із України до неї входить громадська організація «Андріївсько-пейзажна ініціатива» під керівництвом відомого адвоката Марини Соловйової. Наталія Мусієнко є членом ради «Європа Ностра».

Авторка запропонувала створити бібліотеку «Європа Ностра», отже, книга «Мистецтво Майдану» стане одним із перших її екземплярів.

Редакція газети «Культура і життя» пише про те, що вона неодноразово згадує у книзі про публікації на шпальтах тижневика – беззмінного інформаційного партнера мандрівної виставки українських художників з теми Майдану, автором ідеї якої є Наталія Мусієнко.

Правдиві свідчення:
мандрівна виставка українського мистецтва від Революції Гідності до сьогодні

20.11-6.12.2015
Відкриття виставки 20 листопада о 18.00

Національний музей історії України
вул. Володимирська, 2, м. Київ

Автори: Юлія Бєлєва, Гліб Вищєвський, Антон Гаун, Олена Голуб, Мар'яна Гончаренко, Андрій Єрмоленко, Микола Завальський, Мадін Дупін, Олена Мани, Роман Мисюльов, Дмитро Нічипорук, Марія Павленко, Іван Семесюк, Андрій Сидоренко, Тетяна Русуська, Ірина Удовська, Оксана Чепельюк.

Автор ідеї та куратор – Наталія Мусієнко, Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України.
Специалізатор – Андрій Сидоренко, Інститут проблем сучасного мистецтва НАМ України.
Англійськомовна – Мадін Дупін, Програма мистецтва України в Україні.

У рамках відкриття виставки відбується презентація книги Наталії Мусієнко «МИСТЕЦТВО МАЙДАНУ».

Медиа-партнер проекту газета «Культура і життя»

В ім'я дружби між народами

Світлана СОКОЛОВА

У Національній опері України відбувся урочистий концерт-відкриття Днів культури Держави Ізраїль в Україні.

Вони пройшли за підтримки Міністерства культури України, Міністерства культури та спорту Держави Ізраїлю в Україні.

У заході взяли участь віцепрем'єр-міністр – міністр культури України В'ячеслав Кириленко, Надзвичайний та Повноважний Посол Держави Ізраїль в Україні Єліав Белоцерковські та голова офіційної делегації, депутат кнесета Держави Ізраїль, член комітету сприяння культурі Давід Бітан.

«Уперше за два з половиною роки в Україні відкриваються Дні культури Держави Ізраїль. В історії наші народи завжди знаходили між собою спільну мову. І зараз ми відчуваємо підтримку Ізраїлю в багатьох справах», – сказав В'ячеслав Кириленко.

«Зв'язок України та Ізраїлю має давнє коріння, а після здобуття Україною незалежності став ще міцнішим, особливо в сфері культури. Ми

Об'єднані пісню у виконанні Владі БАЙБЕРГА

прагнемо поширити більше відомостей про нашу країну і Дні культури Ізраїлю в Україні є чудовою для цього нагодою», – зазначив Єліав Белоцерковські.

У свою чергу Давід Бітан висловив думку про те, що сучасна ізраїльська культура має чимало спільного з українською, оскільки в Ізраїлі мешкає багато вихідців із України.

Глядачів підкорили виступ зірки ізраїльської естради Владі Блайберга, молодіжного професійного естрадно-духового оркестру «Клейзмер-Бенд» та ансамблю народного танцю «Нью-Анс» і «Юність».

Музиканти виконали і українські мелодії на кшталт «Несе Галя воду...», і єврейських композиторів, зокрема, Наомі Шеммер, авторки неофіційного гімну Ієрусалима «Йєрушалаїм шель захав» («Золотий Ієрусалим»), а діти потішили танками під «Хава нагіла» тощо. Назва пісні «Хава нагіла», яка користується особливою популярністю в євреїв, означає «Давайте радіти». І діти показали нам приклад святкового сприйняття життя.

А виходець із Запоріжжя Владі Блайберг розчулив виконанням пісні зі щемними словами «Рідна мати моя...» і продемонстрував різні музич-

ні стилі, які шанують в Ізраїлі. Ми почули і східні, і європейські твори.

Опинившись у залі, співак завів публіку настільки, що вона почала танцювати. Це було видовище! Під «пісню пісень» – «Шалом алейхем» дорослі танцювали, а діти в українських костюмах на сцені демонстрували «колупалочку». Згодом до них приєднались і малюки в єврейському вбранні.

Мовою мистецтва учасники засвідчили нерозривний зв'язок і дружбу між двома державами.

Фото Романа РАТУШНОГО

Перлини світової скарбниці

Софія Київська та Києво-Печерська лавра відзначили 25-річчя включення до Списку ЮНЕСКО.

Урочистості відбулися на Софійській площі та на території Національного заповідника «Софія Київська».

Визнання ЮНЕСКО українських об'єктів забезпечило у взаємодії з міжнародними фахівцями організації їхню збереженість.

Підняли прапор із зображенням логотипа Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, відбувся флешмоб за участю дітей-переселенців із зони АТО, які утворили синьо-жовті слова «UNESCO 25» на Софійській площі.

У музеї «Будинок митрополита» відкрилася спільна фотовиставка, організована Софією Київською та Києво-Печерською лаврою.

Відкриття виставки

«Є нагода відчутися себе причетними до вічного, – сказав перший заступник міністра культури України Ігор Ліховий. – На жаль, маємо лише сім об'єктів, занесених до Списку Всесвітньої спадщини, що замало для України. Тому запрошую всіх до співпраці».

Генеральний директор Національного Києво-Печерсь-

кого історико-культурного заповідника Любомир Михайлина наголосив: «Наш заповідник – один із найбільших в Україні, де розташовано майже півтори сотні пам'яток, які охоплюють діапазон від XI до початку XX століття. Він має велику фондovu збірку (понад 50 тисяч предметів). Отож виставка є запрошенням відвіда-

ти їх та звернути увагу на проблеми збереження».

«За п'ятнадцять років, що я тут працюю, зроблено багато, – повідомила генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська» Нееля Куковальська. – 150 років прагнули відновити Брату Заборовського. І для нас велика честь зробити це. Відреставрований 3-й корпус. Реалізована програма по Софійському собору. П'ять років ми працювали із дослідження, реставрації пам'ятки. Зроблені мікроскопічні дослідження мозаїк, вивчено 7 тисяч графіті, мали виставку з нагоди 1000-ліття Софії, яку я відкривала у штаб-квартирі ЮНЕСКО в Парижі».

Прозвучало ще багато гарних слів на адресу пам'яток, які стали перлинами світової скарбниці.

Світлана СОКОЛОВА

редактор
Євген БУКЕТ

краєзнавство

■ МАХНОВСЬКА ВЕРЕМІЯ

Дніпропетровська обласна організація НСКУ на базі краєзнавчого відділу Дніпропетровської обласної універсальної наукової бібліотеки провела презентацію книги доктора історичних наук Дмитра Архірейського «Махновська веремія. Тернистий шлях революційної повстанської армії України (махновців) 1918–1921 рр.»

Книга присвячена військовим аспектам махновщини – яскравого різновиду селянського повстанського руху доби Української революції 1917–1921 рр. Висвітлюються причини селянського опору різноманітним політичним режимам, подається біографія Нестора Махна. У контексті основних подій революції розглядаються бойові шляхи революційної повстанської армії України (махновців), способи її кадрової комплектації та матеріально-технічного забезпечення, з'ясовуються причини остаточної поразки РПАУ(м). Описуються деякі важливі битви й бої махновських формувань.

Книга проілюстрована світлинами-реставраціями художника Тараса Штика. Також автор вмістив у книзі власні схеми-реконструкції боїв махновської армії.

Ігор КОЧЕРГІН

■ ОГЛОШЕННЯ

7 грудня ц. р. Міністерство культури України, відповідно до Порядку проведення конкурсного відбору керівників суб'єктів господарювання державного сектору економіки, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 вересня 2008 року № 777, оголосило конкурсний відбір на заміщення вакантної посади генерального директора-художнього керівника Національного ансамблю солістів «Київська камерата».

Заяви на участь у конкурсному відборі приймаються до 06 січня 2016 року за адресою: Міністерство культури України, м. Київ, вул. І. Франка, 19, 01601, кімната 310, телефон для довідок (044) 234-79-11, e-mail: skrynyk@mincult.gov.ua.

Засідання комісії з розгляду заяв претендентів і доданих до них документів та заслуховування конкурсних пропозицій учасників конкурсного відбору відбудеться 20 січня 2016 року о 14.00 в приміщенні Мінкультури.

Перелік документів, вимоги до претендентів та конкурсної пропозиції для участі у конкурсному відборі опубліковано на офіційному сайті Мінкультури в рубриці «Вакансії».

■ ПОВІДОМЛЕННЯ

Міністерством культури України розпочато проведення підбору фахівців у сфері музейної справи відповідного професійного спрямування й досвідом роботи для визначення кандидатур на посаду генерального директора Національного музею-заповідника українського гончарства (наказ Мінкультури від 28.10.2015 року № 848).

Документи претендентам необхідно подати до 13.01.2016 року.

З детальною інформацією про умови, порядок, терміни проведення підбору та перелік необхідних документів можна ознайомитись на сайті Міністерства культури України в розділі «Вакансії».

Прес-служба Міністерства культури України

Про дату заснування Ізюма, АБО ЗВІДКИ РОСТУТЬ НОГИ В МІСЦЕВОГО СЕПАРАТИЗМУ

Леонід ЩИБРЯ,
м. Ізюм

Уже майже чверть століття незалежності України.

Українці повинні нарешті захити власним розумом, а не чіплятися далі за увянення, нав'язані нам силою сусідом-загарбником. Я не закликаю переписувати історію, але змінювати свій погляд на власне український треба.

Вивчаючи історію свого краю, я помітив невідповідність історичних фактів до дати заснування, яку відзначають в Ізюмі. Такі ж проблеми зустрічаються з багатьма містами України, де рік заснування відзначають із появи там росіян, вірніше московитів. (Ковдру Русі вони перетягли на себе пізніше, вже при Петрі Першому). До речі, російські вчені давно відмовились від такої теорії. Здавалося, чого б простіше, дотримуйся стандартів ЮНЕСКО, де початком, або заснуванням населеного пункту вважається час, про який є перша письмова згадка, з побудови там першого об'єкта чи збудованого раніше, і на це є підтвердження. Головне, що з того часу, на тому місці існує безперечно, постійне проживання людини. Подальша зміна назви, статусу населеного пункту не впливають на рік його заснування.

Місцева влада Ізюма відзначає дату заснування – 1681 рік. Це рік початку побудови Ізюмської фортеці на правому березі Дінця, під керівництвом полковника Донця-Захаржевського. Як доносить до нас історія: «Справу заселення Ізюмського полку розпочав

Краєвид з гори Кременець

Яків Черніговець. Ще більше поширив її харківський полковник Донець із сином Костянтиним». Московіти вирішили захистити свої землі від набігів татар, закритись тілами українських козаків, як живим щитом. Це була державна практика тогочасної (та й пізнішої) Московської держави. Проте існують не менш значимі факти. Саме Ізюмський полк із українських козаків, на блага росіян, нещадно нищив українців: «Барвінківська паланка», Булавинське повстання, «Барвінківська стінка», в Полтавській битві виступив на боці Росії, проти визволення України від російського поневолення. Хто з козаків робив спробу втекти з полку, не воювати проти своїх побратимів, того ловили і привселюдно страчували з азіатською жорстокістю. Несли покарання й ті, хто вступав у контакт із запорожцями-сусідами, навіть зі своїми родичами. Запорозькі землі проходили поруч із Ізюмською фортецею. Знайомлячись із історією полковника війська запорозького Івана Гаражі (Гараджі), можна переконатися, що українцям постійно доводилося вести боротьбу з російською навалою. Ці факти доволі ві-

домі, але про темну частину історії якось «не велено» згадувати, тим більше показувати протилежне бачення того, що нам нав'ювали роками.

Московського холоуя Донця-Захаржевського сьогодні возвеличують як героя, засновника вже заснованих українських міст. Його іменем називають вулиці, ставлять пам'ятники. Та він такий же герой, як і сьогоdnішній Захарченко з так званої денаерії. За псячу службу Путіну йому теж скоро добавлять приставку до прізвища й увійде він в історію як Донець-Захарченко. Як вам така спіраль історії з співзвучними прізвищами?

Військові укріплення в Ізюмі історично називалися: «малий город», «большой город» та «замок» на горі Крем'янець. Житлових же будинків там не було. Тож слово «город» вживалося в понятті огорожі, укріплення, а не власне міста. Всі вчені протягом трьох століть стверджували, що Ізюм існував раніше 1681 року, проте «Русській мір» посилено закриває людям на це очі.

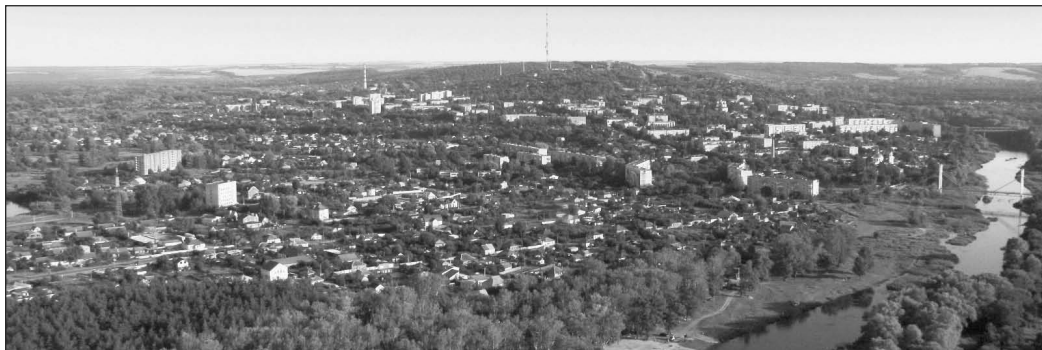
Дійсний, визнаний Україною рік заснування міста Ізюм – 1639-й. Про це йдеться в довідниках, цю дату підтверджує

Інститут історії України НАН України. Кабінет Міністрів України своєю постановою № 878 від 26 липня 2001 року чітко зафіксував дату заснування міста Ізюм – 1639 рік. Місцева влада, яка складається в основному з одних і тих же кадрів, постійно кочуючих партіями: комуністи, «Нова держава», «Сдіна Україна», регіони, «Відродження» регіонів, «Наш край» та інші яскраві партії швидко затухання, – не погоджується визнати в своєму осередку цю дату, бо не хоче спростовувати міф пріоритету Росії в заснуванні міста і визнати, що Ізюм споконвічно українське місто, навіть при багатовіковому пануванні Росії.

В Ізюмі чи то демократія, чи «анархія мати порядок» – зараз визначити важко. Керівники міста спираються на «поняття» шкільних учителів історії, які на рівні своїх внутрішніх відчуттів чомусь уявляють себе «краєзнавцями» і не визнають жодних правил. Беруть вони приклад із влади. Та теж не визнає постанови Кабінету Міністрів. Як мені відомо, цю офіційну постанову ніхто не відміняв і не переглядав, тож питається, яке мали право провінційні ізюмські чиновники суперечити самій столиці та свавільно позбавляти віку власне місто. Знову ж – цю дату визначили не самі міністри, а їм подали на затвердження після ретельних досліджень столичні історики. І не якісь там задріпанці, а високоповажний Інститут історії України НАНУ (Національної академії наук України) за підписом директора цього інституту, академіка В. Смоляка.

А чому б місцевим захисникам «Русского міра» не припинити розводити сепаратизм в Ізюмі, а довести свою правоту в НАН України, в Кабінеті Міністрів України?

Проїшов рік з часу написання першої статті в місцевій газеті на цю тему. Мені, як журналісту, можна вже відзначити річницю боротьби за виконання рішення українського уряду та утвердження позиції українських учених. Зараз до органів місцевої влади прийшли здебільшого ті ж самі люди, але дещо під іншими гаслами. Чи щось зміниться?

Панорама міста Ізюм

редактор
Леся САМІЙЛЕНКО

театр

■ МЮЗИКЛ, ЩО ВЧИТЬ КОХАТИ

11 грудня в Національній опереті України відбулася гучна прем'єра всесвітньо відомого мюзиклу «Звуки музики» Р. Роджерса.

Це історія, яку полюбив увесь світ, а тепер і український глядач.

У столиці з нетерпінням очікували цієї події, адже постановочна група театру наважилася на сміливий крок – поставити мюзикл, який свого часу витримав 1443 покази на Бродвеї, виграв вісім престижних театральних премій «Тоні», в тому числі за кращий мюзикл. А однойменний фільм 1965 року отримав п'ять премій Оскар із 10 номінацій.

Київська прем'єра зібрала аншлаг, зала була ушент заповненою, навіть із приставними стільцями.

«Звуки музики» в Національній опереті вже назвали родзинкою сезону! Дітей родини фон Трапп зіграли юні артисти з ансамблю дитячого театру «Мюзик Хол». Їхня щира та безпосередня гра викликала захоплення та зворушила глядачів. Енергетика, яку вони дарували, зачепила кожного. За словами художніх керівників дитячого театру, репетиції із дорослими артистами театру для маленьких – це надзвичайний досвід, хороша школа життя.

«Це родинний мюзикл із гарним музичним матеріалом. І варто відзначити, що кожна річ у Роджерса є хітовою», – зауважив балетмейстер-постановник Вадим Прокопенко.

Крім того, актуальність постановки «Звуків музики» в Україні сьогодні важко переоцінити. «У мюзиклі, крім родинної теми, є надзвичайно сильна лінія патріотизму, прописана в позиціях капітана Фон Траппа, який не здається навалі фашизму, коли пішов аншлюс 1938 року і Німеччина приєднала до себе Австрію. Він настояв на гідності людській і вірності своїй країні. Є паралелі, які чітко прослідковуються в Україні», – пояснює режисер-постановник, художній керівник Національної оперети, народний артист України Богдан Струтинський.

Це прекрасний проект було реалізовано за сприяння національної мережі «Епіцентр К». Під Новий рік завдяки підтримці меценатів українці отримали справді дорогий серцю подарунок – мюзикл, який вчить кохати!

Столична публіка полюбила «Звуки музики», а підтвердження цьому стали бурхливі оплески та схвальні відгуки шанувальників. А на думку багатьох критиків, прем'єру можна сміливо вважати найкращою за театральний сезон – 2015 в Україні.

Тетяна ФАЛЬЧУК

«Рояльна кімната» сестер Тельнюк

Леся САМІЙЛЕНКО

Наприкінці листопада активізувався і вийшов на публіку в столиці дует Сестри Тельнюк.

Вони порадували шанувальників демонстрацією вистави «Стусове коло», яка відбулась в київському центрі мистецтв «Майстер-клас», а згодом, вже на початку грудня, і концертом-презентацією свого шевченківського диску.

Обидві події пройшли в затишній і надзвичайно духовній атмосфері свята пісні і патріотизму. Цей формат зібрання і є лакмусовим папером для всіх, хто знає не лише Лесю і Галю Тельнюк, а й їхню творчу палітру та смаки, бо вони у цих мисткинь – особливі.

Тож про виставу «Стусове коло» можна сказати так: вона – суто авторська робота режисера Сергія Проскурні. Адже створена ним для участі його близьких по духу і творчості виконавців. Як завжди в творчості цього режисера, у ній є й родзинка, бо роль сина Василя Стуса виконує його син Дмитро, якому не потрібно ані акторську майстерність застосовувати, ані грати.

Пробирає до сліз кожне промовлене сином слово, бо пронесене в пам'яті і серці протягом свідомого власного життя. Серед глядачів в залі співпереживала й рідна сестра поета та друзі Дмитра Стуса, які прийшли не лише на виставу, а й привітати з днем народження

режисера Сергія Проскурню. Серед гостей і шанувальників творчості Сестер Тельнюк та Сергія Проскурні особливо натхненно почувався і екс-міністр культури Євген Нищук, якому було що сказати від серця своїм друзям.

А Сестри Тельнюк та команда – це не лише односторонці, а й перевірені часом вірні друзі, що пройшли пліч-о-пліч, як кажуть, вогонь, воду і мідні труби. Якось особливо співали вони в

концертно-театральній залі «Дія», що збирає учасників Театру переселенців на території Київської кіностудії імені Олександра Довженка.

Знову та ж сама своєрідна атмосфера, її артистки назвали домашньою. Розповіли про свою творчу лабораторію, якою, за словами пані Галини, є їхня «рояльна кімната», де і створюється роками неповторний творчий доробок.

Неймовірно зворушливою була і презентація пісні на слова Тараса Шевченка «Садок вишневий коло хати», музику до яких написав і подарував сестрам всесвітньо відомий композитор Валентин Сільвестров. У виконанні дуету Тельнюк вона набула особливої звучання і відтінків.

Браво! Браво! Браво! І як добре, що домашня атмосфера столичного кола інтелігенції того вечора стала спільною для всіх, хто нині не має ані свого дому, ані затишку. Бо переселенці – це не просто горе, а діагноз для суспільства, яке силами митців-волонтерів рятує поранені душі.

І саме це відчуття привело мене на наступну подію за участю співачок, яка відбулась

в концертно-театральній залі «Дія», що збирає учасників Театру переселенців на території Київської кіностудії імені Олександра Довженка.

Знову та ж сама своєрідна атмосфера, її артистки назвали домашньою. Розповіли про свою творчу лабораторію, якою, за словами пані Галини, є їхня «рояльна кімната», де і створюється роками неповторний творчий доробок.

Неймовірно зворушливою була і презентація пісні на слова Тараса Шевченка «Садок вишневий коло хати», музику до яких написав і подарував сестрам всесвітньо відомий композитор Валентин Сільвестров. У виконанні дуету Тельнюк вона набула особливої звучання і відтінків.

Браво! Браво! Браво! І як добре, що домашня атмосфера столичного кола інтелігенції того вечора стала спільною для всіх, хто нині не має ані свого дому, ані затишку. Бо переселенці – це не просто горе, а діагноз для суспільства, яке силами митців-волонтерів рятує поранені душі.

Фото Геннадія ЗАХАРЧЕНКА

редактор
Леся САМІЙЛЕНКО

арт-проект

ПОЧАТОК НОВОГО ШЛЯХУ

Великий українець, патріот, геніальний скульптор! Так сказав про Анатолія Кущу Герой України, видатний український поет Дмитро Павличко, виступаючи на відкритті персональної виставки скульптора в Національній академії мистецтв України.

Практично всі виступаючі: народний художник України, віце-президент НАМУ, академік В. Сидоренко, народний художник, академік, голова НХСУ В. Чепелик, перший заступник міністра культури І. Ліховий, доктор філософії, мистецтвознавець Д. Степовик та багато інших порівнювали Анатолія Кущу з Мікеланджело та Роденом. А голова міжнародної громадської організації «РОДИНА МАЗЕП» Ігор Мазепа вручив Анатолію Кущу медаль І. Мазепи.

І дійсно виставка вражає. Хоча це невеличка частка доробку скульптора. На ній представлені роботи з деяких скульптурних серій майстра. Тут можна побачити портретні твори, зроблені А. Кущем, до речі в 1980 р. за досягнення в портретному живописі він нагороджений срібною медаллю Академії мистецтв СРСР, а в 1998 р. — медаллю «Міжнародної асоціації скульпторів-портретистів» (Лондон, Великобританія).

Анатолій КУЩ, Ігор ЛІХОВИЙ та Дмитро ПАВЛИЧКО

Роботи з серії «CON AMORE» — краса жінки, з серії «Біблійні мотиви», надзвичайно креативні скульптури з серій «Подолання», «Пристрасті» та з серії «Узагальнення», надзвичайно цікаві твори з серії «КОЛО СВАРОЖЕ», присвяченої, як каже А. Кущ, ведичному православ'ю. Викликають захоплення роботи з серії «Державотворці», присвячені княжій добі та козаччині, а також серія, присвячена Тарасу Шевченку.

Окремо треба відмітити пам'ятники та монументи, представлені на цій виставці. Це пам'ятники як в Україні, так і в Європі, Америці, Азії та Африці, які відзначаються не тільки класичною манерою виконання, а й новаторськими, модерними новаціями, що притаманні справжньому великому майстру.

Це скульптура «Сізіф» на набережній Ніцци у Франції, пам'ятник національному герою Лівії Омару Мухтару у місті Триполі та «Парад Перемоги» в Ірані.

Киянам найріднішим є «Монумент незалежності», який був затверджений у 2000 році.

Виставка проходить в залі Національної академії мистецтв України — м. Київ, вул. Воровського, 20, щодня, крім суботи та неділі, 11–17 год. Вхід вільний.

Виставка продовжиться до 20 січня 2016 р.

Наталія КРИВУЦА,
доктор філософії, мистецтвознавець

Фотознімок Яна МАШТАЛІРА

900 аргументів Олександра Довженка

Леся САМІЙЛЕНКО

В Андріїв день у столичному Українському домі вирувало свято. Тут минулої неділі відбувся кіноконцерт «Українське кіно. 900 аргументів кіностудії Олександра Довженка». Гості пройшлися червоною доріжкою, а далі...

Унікальна режисура митця Андрія Ковалика та його команди підкорила всіх, адже дійство просто вражало креативністю творчих ідей, які режисером були втілені не лише вдало, а й так, що стало зрозумілим, як можна побороти проблеми, які існують в сучасній кінематографічній сфері, цивілізовано і красиво.

Уявіть, що в переповненій доценту залі зібралися кіномитці й актори всіх поколінь, для яких кіностудія Олександра Довженка була, є і, переконана, що залишиться свята святих. І саме за це прийшли «поборотися» ці люди, отримуючи

Голова НСКУ Сергій ТРИМБАЧ та народна артистка Лариса КАДОЧНИКОВА

тов (Дмитро Хоркін), прилизаний і причепурений, але один із них, бо в цій ролі виступали й інші актори, зокрема популярний у світі та Україні опер-

Остап і Дмитро СТУПКИ та модельєр Влада ЛИТОВЧЕНКО

водночас насолоду від усього, що відбувалося на сцені та й в залі. Ведучими програми були народний артист Євген Нищук та популярний радіоведучий і конференсьє Дмитро Хоркін.

Тепло і водночас офіційно Євген Нищук представляв зі сцени учасників концерту. З почесними гостями в залі працював Дмитро Хоркін. Представляв їх, а вони розповідали про наболіле і знакове, що відбувається в світі кіно, висловлюючи свої побажання на майбутнє. Сам пан Голохвас-

ний співак Костянтин Рітель-Кобилянський, що виконав не лише «арію Голохвасова», а й подарував позасценарний виступ, тобто пісню, яку присвятив усім присутнім красуням і, зокрема, співorganizatorці заходу, веселитись відомій кутюр'є Ладі Литовченко.

Показ раритетної колекції костюмів, які зберігаються в фондах кіностудії, здійснювався за участю відомих і популярних особистостей.

У рамках цього заходу відбулись відкриття виставки ко-

лажив народної артистки Лариси Кадочникової на тему фільму «Тіні забутих предків» та кіноконцертна програма, в якій було продемонстровано раритетні фільми: «За двома зайцями», «Богдан-Зіновій Хмельницький», «В бій ідуть одні «старики», «Владика Андрей», «Тіні забутих предків» у супроводі заслуженого академічного ансамблю пісні і танцю Збройних сил України.

Заспівав «військову» популярний і досі кіноактор Володимир Талашко та й художній керівник «збройного» ансамблю Жан Антонюк здивував своїми черговими несподіванками.

А ще, на доповнення краси музичного супроводу дійства,

гармонійно вписався в урочистість події виступ заслуженого академічного симфонічного оркестру Національної радіокомпанії України під орудою Володимира Сіренка.

Недарма пригадується сказане головою Співки кінематографістів Сергієм Тримбачем: «Сам Олександр Довженко мав не 900, а 1900 аргументів величчя і розвитку стосовно українського кіно...»

Тож, мабуть, є чим пишатися і що відстоювати кіномитцям і в наш час, адже прикро, що не так часто збирається кіноспільнота на презентації нових українських фільмів.

Фоторепортаж
Геннадія ЗАХАРЧЕНКА

Ведучий програми Дмитро ХОРКІН. Актори Лариса КАДОЧНИКОВА та Володимир ТАЛАШКО

ДИТЯЧИЙ СВІТ

Космічний політ на планету мистецтв

■ ЛЮБОВ ДО ТВАРИН СПРОВОКОВАНА РЕАЛІЯМИ

Нещодавно в Києві відбулось відкриття персональної виставки художниці Ірини Онопенко. Цікаво і водночас зворушливо. Бо мисткиня представила на суд численної публіки свої роботи, на жодній з яких не було людських облич. Натомість її твори засвідчили велику і проникливу любов до тварин. Майстерно зображена, з досконало вималюваними очима, які ласкаво дивляться на тебе, вівця, за словами авторки, породила ідею створення цього циклу. Ведмідь, що посміхається, бо знає, що людина фізично слабкіша за нього і закликає дружити, і сумний та замріяний тигр, і романтична конячка, що злітає, бо ноги її несуть у піднебесся, і екзотично зображений цар мудрості слон та вдумлива сова, і годувальниця-корівка, і, залюблені одна в одну мавпочки, і вірний собака, і веселково кольорова зебра... Всі вони так майстерно намальовані і так оригінально представлені на відкритті, де було багато високоповажних гостей і шанувальників мистецтва, що виникає думка про те, що художниця добре усмідомила зміст вислову класиків літератури, який пригадується приблизно так: «Чим більше я пізнаю людей, тим більше я люблю тварин». Але це мої враження від колекції, бо виставка має свою назву — «Особливий погляд».

Тож і я свій висловила. Цього дня художниця представила свій особливий доробок в форматі паті-вечірки для гостей, які зібралися привітати її та команду однодумців, що святкували десяту річницю діяльності і добре знають Ірину Онопенко. Адже ще восени вона відкрила власну арт-студію, яка стала платформою для спілкування колег і сконцентрувала свою увагу на розвитку і просування молодих українських художників. А головною метою її проекту є відкриття для українців найперспективніших молодих митців, які у нас не є відомими широкому загалу, але вже становлять інтерес для українських та зарубіжних колекціонерів.

Цікавим є і те, що художниця не є професіоналом у прямому значенні цього слова, але її роботи виконані не лише майстерно, а й наповнені особливою енергетикою людини, що приречена малювати, бо це було в її долі і натурі з дитинства. Отримавши дві вищі освіти — юридичну та журналістську, пані Ірина ще й стала мамою чотирьох дітей та успішною бізнес-леді. Але малювання не попускало її серце ніколи. Вона — справжня мисткиня і водночас — меценат і навіть світська левиця, яку я колись почула і побачила в сюжеті зі «Світського життя з Катериною Осадчою», котра з властивою їй наполегливістю вимагала відповіді на запитання про якийсь «злочини», які стали відомими широкому загалу завдяки жовтій пресі. На що Ірина Онопенко відповіла коротко: «Я — не злодійка». Саме тому її світський раунд, який почався з відкриття творчого доробку художниці, і викликав у моїй пам'яті слова великих життєлюбів і знавців тваринного світу Марі де Ребутена Шантаря де Севиньє, які літературознавці вже приписують й іншим класикам, що їх висловлювали немарно.

Лариса БЕЗСМЕРТНА

Леся САМІЙЛЕНКО

Уже декілька років поспіль у Києві всі учасники фестивалів, які проводить агенція «Глорія старс», мають змогу політати...

На «Планету мистецтв 2015 року», де, за словами авторів фестивалю Лариси Малінської та Ярослава Степанюка, «...посміхаються діти, посміхаються квіти, живемо ти і я. Це — планета твоя, це — планета моя!», злетілись з різних куточків України талановиті та яскраві учасники. Минулої суботи вони провели незабутній день спілкування, творчих змагань та перемог.

Журі очолила незмінна команда митців, які вже не перший рік поспіль є організаторами фестивалівних проектів. А представили команду журі народний артист України, композитор, головний редактор журналу «Джаз» Валерій Титаренко; засновник всесвітньо відомого модерн-балету «А-6», хореограф Адам Уадраеого; директор фестивалю, автор сайту та наймовірніше вишуканих дипломів фестивалю Ірина Мілевська; художній керівник фестивалю та ведуча програми Лариса Малінська, співачка і педагог, керівник дитячої школи вокалу «Паула мюзік» Ірина Демерчян та журналістка, редактор відділу газети «Культура і жит-

Журі фестивалю: Ірина МІЛЕВСЬКА, Лариса МАЛІНСЬКА, Ірина ДЕМЕРЧЯН, Адам, Леся САМІЙЛЕНКО, Валерій ТИТАРЕНКО

тя» Національного газетно-журнального видавництва при Міністерстві культури України Леся Самійленко.

Як член журі можу стверджувати, що на «Планеті мистецтв» панує особлива, космічна і творча атмосфера, яка окрилює не лише учасників, а й тих, хто мав нагоду почути і побачити їхні здобутки. Ми також політали і отримали не меншу нагоду, яка створює в душі кожної людини передсвятковий настрій.

Два гран-прі фестивалю засвідчили наявність яскравих і талановитих учасників, що вирізнялися професійним потенціалом і вдало підібраним репертуаром та технікою виконання творів. Десятирічна Христина Старікова з міста Дмитров, що на Донеччині, вразила своєю харизматичністю виступів та й особистісними вокальними даними.

Виконання популярної пісні «Зозуля» та її оригінального «Le surrender» стали окрасою конкурсної програми.

А з-поміж скрипалів із музичних шкіл № 1 і № 3 міста Черкаси більшість стала лауреатами дипломів першого і другого ступенів, адже такого феєрверку талантів та школи високого рівня, принаймні на «Планеті мистецтв», ще не було. Але гран-прі в номінації інструментальний жанр отримала чотирнадцятирічна Мирослава Щербина з Сіверсько-донецька, яка вирізнялась професійністю володіння інструментом, артистичністю виступу та технікою виконання творів, що розкрили грані її таланту сповна.

Розправили крила усім мистецьким товариством учасники і гості фестивалю і під час перерви, коли на сцені кїв-

ського будинку культури «Росток» відбувався вже традиційний танцювальний флешмоб, який так люблять не лише діти, а й дорослі. Їх запрошує на сцену пан Адам і вчить, як треба танцювати модні танці.

На ці «клюбні танці» діти часто змушують батьків приїхати знову і знову, бо люблять доброго і талановитого Адама, з яким хочуть сфотографуватися і перейняти його майстерність сотні тисяч юних талантів із усього світу.

А він завжди усміхнений і щасливий щороку приїздить на заходи юнацької та дитячої творчості, бо знає, що його покликання — це танець, який він знає досконало не лише як представник африканців, а українського шоу-бізнесу.

Фоторепортаж
Геннадія ЗАХАРЧЕНКА

Учасники «Планети мистецтв»

редактор
Євген БУКЕТ

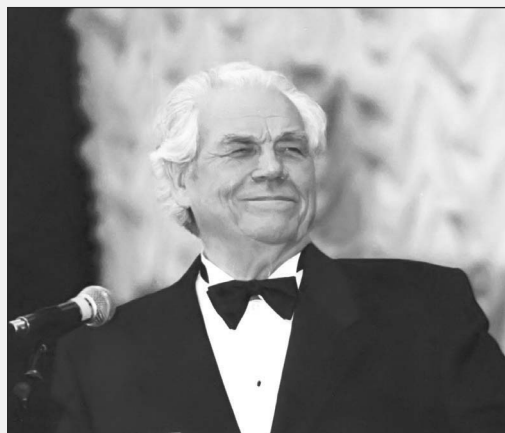
музика

ПРИНАГІДНО

Вадим Дмитрович Крищенко – народний артист України, заслужений діяч мистецтв України, лауреат літературно-мистецьких премій Івана Нечуя-Левицького, Андрія Малишка, Дмитра Луценка. Автор 45-ти поетичних книг та 900 пісень, Кавалер багатьох державних нагород, зокрема, ордена Ярослава Мудрого V ступеня, «За заслуги» II і III ступенів, ордена Трудового Червоного Прапора, відзнаки «Знаку Пошани»; церковних орденів – найвищої нагороди Української православної церкви ордена Андрія Первозванного, ордена Святого Володимира, громадських організацій; неодноразово отримував звання «Кращий поет-пісняр України».

Вадим Дмитрович – професор кафедри культурології Національного університету біоресурсів та природокористування України, співробітник Київського національного університету технологій та дизайну, автор сценаріїв відомих мистецьких заходів, зокрема, святкування 10-ліття Незалежності України на Хрещатику, Днів України на Міжнародному фестивалі «Слов'янський базар у Вітебську».

Його авторські концерти неодноразово проходили у престижних залах України та у Національному палаці мистецтв «Україна», за участю кращих виконавців країни.

Дмитро Гнатюк, Герой України, народний артист України, лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка.

«Дивовижно пісенний поет. Ловлю себе на думці, що часто хочу співати не лише його слова, покладені на музику, а й поетичні рядки його чудової лірики».

«Щасливе поєднання простоти (не плутати зі спрощеністю), орієнтація на європейські зразки, які базуються на унікальному явищі світового простору – українській народній пісні – ті складові, що манили і нині манять до його творчості композиторів різних поколінь та рангів. Саме це відчувають численні глядачі й слухачі, поціновувачі слова і мелодії Вадима Крищенка. Чимало його пісень стали справді народними».

Борис Олійник, Герой України, поет, академік, лауреат Національної премії України імені Т. Г. Шевченка.

«Так уже Богом велено, що саме пісня увірвала наші високі надії та вічні сподівання, злет світлих почуттів і порив до кращого, правдивішого... Може тому піснетворці у людській уяві значно ближчі до Бога».

Говорячи про сучасних творців української популярної пісні, чи не на перше місце я поставила чудового поета Вадима Крищенка, з його глибоким і щирим пісенним словом. Серед наших співаків, мабуть, нема жодного, хто не виконував би пісні Вадима Крищенка. А скільки його пісень стали народними!»

Коли воскресне Україна

Віктор ЖАДЬКО

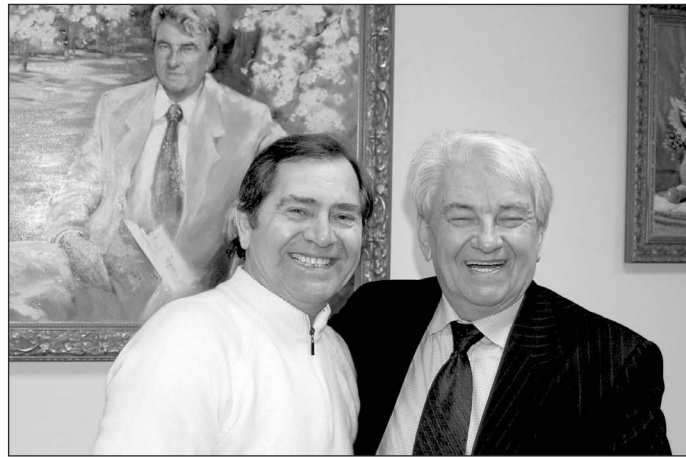
...Віхи суспільства завжди збігаються з лінією творчого життя поетів, з народною мудрістю та родинним корінням.

Поетична творчість Вадима Дмитровича Крищенка – як вірний поводитир на довгому шляху, де прожиті відлиги у поетизовані рядки, через постійну працю. Відомо, що професіонал – це той, хто працює над піснею від початку до кінця, «сидить на записках», співпрацює з виконавцем. Поет-пісняр співпрацював з понад 20-ма композиторами, показував тексти ї, лише десять відсотків з них приймалися одразу. Решту віршів доводилося допрацьовувати, переписувати і... починати знову.

Після закінчення університету Вадим Крищенко займався журналістикою – писав нариси та статті, шліфуючи майстерність володіння словом. У 1963 році вийшла збірка його поезій «Тепла прорість», а 1972 року – збірка віршів для дошкільнят «Паперові човники», яка була першою спробою у дитячій літературі. Поезії Вадима Дмитровича дуже сподобалися читачам, що надихнуло його на подальшу роботу. Невдовзі світ побачили книжечки: «Сонячне яблучко», «Ласкаві промінці», «Завтра в школу» та багато інших, художній нарис «У містечку чудес».

Упродовж творчих років поезія Крищенка вивірялася долею: вірші – «Війна», «Пам'ять» та «Вічна мати» стоять у збірках поруч, бо це його минуле.

Вадим Крищенко народився 1 квітня 1935 року в Жи-

Письменник Віктор ЖАДЬКО і поет-пісняр Вадим КРИЩЕНКО

томирі. У тринадцять залишився без матері, Ганни Гаврилюк, а батько – директор середньої школи – відійшов у далекі світи одразу після Другої світової.

Спогади про батьків, дитинство назавжди лишилися у серці поета, про що він сам зізнається: «Коли пишу новий твір, повсякчас відчуваю, як у мені бринять оті далекі срібні дзвіночки дитинства, неповторні українські мелодії наших пращурів, батьків, від яких щоразу теплішає на серці».

Професійних поетів-піснярів, окрім Вадима Крищенка, у вітчизняній поетичній літературі небагато, серед них можна виокремити Андрія Малишка, котрий, до речі, й благословляв Вадима Дмитровича на написання віршів для пісень, Дмитра Луценка, Дмитра Павличка, Михайла Ткача, Миколу Сингаївського, Миколу Луківа...

Переконалий, що творчій особистості Всевишній дає високий дух, завдяки чому можна створити незабутній, проникливий твір. Але це під силу тільки тим, хто усім серцем зі

своїм народом, з його бідами та проблемами.

Ось пісні на слова В. Крищенка, які завжди у нас на слуху: «Наливаймо, браття, кришталеві чаші...», «Болить, болить душа», «Берег любові», «Однина», «Білі нарциси», «Хай щастить Вам, добрі люди».

До речі, пісня «Хай щастить Вам, люди добрі», створювалася так: Вадиму Дмитровичу спершу запропонували мелодію, а потім поет довго шукав до неї слова. Це дуже відповідальна та трудомістка співпраця. Важливо не лише втрапити в такт, а й знайти образ, який би відповідав мелодії.

Пісні Вадима Дмитровича Крищенка є у репертуарі Іво Бобула, Софії Ротару, Василя Зінкевича, Лілії Сандулеси, Оксани Білозір, Павла Дворського, Павла Зіброва, Віталія та Світлани Білоножків... Неперевершеними виконавцями пісень поета були незабутні Назарій Яремчук і Раїса Кириченко.

Є у Вадима Дмитровича чудова риса – підтримувати молоді таланти, допомагати їм у творчому житті, за що вони

йому безмежно вдячні. Це, зокрема, Павло Мрежук, Михайло Брунський, молода артистка Світлана Весна, чий талант розкривається останніми роками.

Золотою сторінкою у сучасному українському мистецтві стала вистава «Хай святиться ім'я Твоє, або Десять Господніх заповідей», за поетичними творами Крищенка. Уривки цього високомистецького дійства з успіхом показали у день ювілею Поета на сцені Національного палацу «Україна».

На жаль, на жодному з'їзді письменників нічого не сказано про пісню, зокрема – пісенну поезію, ніби такого жанру в Україні не існує.

Це чи нерозуміння, чи небажання зрозуміти духовну цінність нашої пісні, яка є основою складовою духовного життя українця. У визначенні Шевченківського лауреата нема номінації за поетично-пісенну творчість. Невже доробок Вадима Дмитровича Крищенка не вартий того, щоб потрапити до цього переліку?

Що нині бентежить ювіляра? Відсутність державної підтримки у популяризації української пісні, що, на мою думку, могло привести до україномовних проблем у Криму та Донецьку.

Скажу так. Дорогий Вадиме Дмитровичу! Попри постійні проблеми, які не дають спокою, Ви продовжуєте радувати нас поезією.

Я зачарований Вашою закоханістю в українське слово. З кожною книгою Ви радуєте не лише мене, а й усіх шанувальників Вашої пісенної поезії справжнім творчим відкриттям, де є не лише глибинність душі, а й величні почуття патріотизму. Це істинно українська поезія!

Джазовий бандурист

Українська бандура – інструмент універсальний. Її звучання надзвичайно багате, глибоке і водночас ліричне.

Та виявляється, що вона з не меншим успіхом здатна відтворювати найскладніші джазові композиції. Це довів Георгій Матвієв – викладач Одеської

національної музичної академії імені А. Нежданової. Він перетворив бандуру на справжнє струнне чудо.

Сьогодні Георгій Матвієв із успіхом представляє Україну в європейській джазовій збірній та солірує в ансамблі «Чайка». Його вважають одним із найкращих у світі джазових бандуристів.

Для того щоб грати повноцінний джаз, Георгію довелося розробити цілу систему нових прийомів. Він постійно щось вигадує і винаходить. Досі на цьому інструменті так не грав ніхто.

Музикант розповідає: «Якщо на бандурі не приглушувати струни, гармонії нашаровуються, і це нашаруван-

ня якусь кашу створює. І тому важливо глушити струни – це найголовніший принцип джазового стилю».

У творі «Джаз Дикого заходу» я одночасно граю бас і барабан по корпусу, але роблю це швидко і ритмічно. Виходить практично ритм-секція».

Сергій ГОРИЦВІТ

Музика

■ НА ВІЙНІ ПІД НАЗВОЮ «АТО»

Разом із відомим журналістом Леонідом Логвиненком та групою волонтерів ми побували на передньому краї, побачили з високого пагорба окуповану Горлівку. Там живуть мої знайомі, які чекають перемоги України.

Родзинкою наших зустрічей із захисниками України на Донеччині та Луганщині були виступи артистів-переможців X-фактора групи «Тріоді», переможця всеукраїнського конкурсу «Голос країни» Івана Ганзери. Ще для воїнів співали Неля Каблучка та композитор Борис Севастьянов. Вела святкову програму керівник групи Анжела Денисенко. Всього три напружених дні, а скільки нових вражень, знайомств.

Довелося побачити власними очима в яких не легких умовах — холоднечі, мряці, при постійних ворожих обстрілах — доводиться нести службу нашим захисникам.

Вразило те, що на бруствері стоїть допотопний, але новенький на вигляд кулемет «Максим», накритий від дощу брезентиною. Виявляється він і сьогодні цінується на війні під назвою «АТО». На фланзі, де оборону тримають підрозділи «Айдару», час від часу долинають постріли зі стрілецької зброї. Виконуючий обов'язки командира роти 17 батальйону розповідає, що вони максимально дотримуються «Мінських угод» щодо збереження тиші. Але буває всяко... в залежності від обставин.

Ми побували на урочистому шиківанні 17 батальйону, присвяченому Дню Збройних сил України. Перед від'їздом додому наш автомобіль значно полегшав і підріс, бо всі подарунки військовим роздані. Воїни особливо нахвалявали смаколики, люб'язно надані головою кооперативу «Восток», Героєм України Андрієм Ровчаком із Ізюмщини.

Та, як мовиться, не хлібом єдиним... Наші захисники відчувають гостру потребу й у поживі духовній. На передовій у знаного поета й публіциста Леоніда Логвиненка закінчуються останні примірники книги «Місячна соната війни», яку він нещодавно видав. Наша з Лесею Ісаївим книга «Отаман Савонов» теж викликала неабияке зацікавлення. Та воно й не дивно, бо в ній розповідається про події майже сторічної давнини, коли саме тут, на Донеччині, українські повстанські загони під жовтоблакитними прапорами й гаслом «Воля України або смерть» до загину боронили нашу землю від московської орди червоних окупантів.

Леонід ШИБЯ

Анжеліка Рудницька: «Мистецтво справді лікує»

Людмила ЧЕЧЕЛЬ

Минулої п'ятниці невтомна Анжеліка Рудницька, заслужена артистка України, президент мистецької агенції «Територія А» за участю Ілларії, Ірини Островської, Марини Одольської приїхали до Житомирського військового госпіталю провідати наших захисників.

Артистів підтримали друзі-журналісти Тетяна Власюк, головний редактор газети «Порадниця», представниця газети «Культура і життя», автор цих рядків, ТК «Культура». Цього разу до команди благодійників приєднався і топ-стиліст Олександр Мельник, котрий створив прекрасний настрій артисткам. До організації концерту долучилися Ігор Червак, В'ячеслав Пономарьов, Богдан Купчинський, Лариса Мудрак, Розалія Кобилянська, Марина Ставнійчук. Подарунки пораненим передали Анна Берник і Лариса Антошук, яка організувала дитячі малюнки. І співробітники однієї відомої мережі супермаркетів, які передали 10 ящиків мандарин.

— Ми дякуємо кожному, хто перетворив звичайний буденний день у госпіталі на справжнє, тепле, домашнє свято, — говорить Анжеліка Рудницька.

Госпіталь. Житомир

— Так хочеться бачити щасливі обличчя, робити більше добра. Відкрила концертну програму співачка Ірина Островська. Вже після кількох акордів зала аплодувала й підспівувала Ірині. Це важливо — мати бажання дарувати надію і радість нашим воjakам.

Справжньою несподіванкою на концерті «Територія А» збирає друзів у Житомирському госпіталі був виступ Ілларії.

Вона вперше після народження донечки поїхала на гастроли саме до захисників. Маленька двомісячна Соломійка чекала мамусю, поки Ілларія співала для поранених. Її добре серце, чарівні пісні і передріздвятий настрій зігріли хлопців.

А що вже говорити про Марину Одольську, благодійні акції, здається, без неї останнім часом не відбуваються. Її оксамитовий голос й чудові пісні звучали заворожуюче. «Розлука», «Твій літак» — виконані на біс!

Свої поїздки до військових Анжеліка Рудницька пояснює просто:

— У період війни свої дні народження я перетворила на благодійні акції. Минулого року в заповіднику «Софія Київська» гості — відомі українці та евакуйовані з окупованих територій дітлахи — разом створювали «Дерево бажань» і збирали допомогу дітям — вимушеним переселенцям. Цьогоріч іменинниця не зрадила своїм традиціям — організувала концерт у Київському центральному військовому госпіталі для поранених захисників, волонтерів та медиків. Усього за кілька годин зібраних сорок тисяч гривень і тут же передали на лікування воjakів.

— 2015-й для мене особливий, — розповідає Анжеліка. — Це море ювілеїв: 20 років хіт-параду «Територія А», 15 років із виходу мого першого музичного альбому, 10 літ моєї художньо-виставкової діяльності. Та зараз не час для святкувань.

Тому я вирішила відзначити початок свого нового року там, де відчуваю себе потрібною. Найкращим подарунком для мене цього дня будуть чоловічі футболки, спортивні штани, труси, тапочки для поранених, або гроші їм на медикаменти. А ми з друзями подаруємо оптимістичний настрій і музичні сюрпризи.

Анжеліка Рудницька вмє розворушити публіку. За мить на сцену вийшов військовослужбовець Віталій, а згодом зала ожила, на обличчях з'явилися усмішки. Та й не зупиняється співачка на досягнутому. Вже за кілька днів збирає друзів й разом вони вирізають 103 паперових ангели, щоб розвісити на Інститутській до новорічних свят...

Мистецтво справді лікує. У цьому переконуєшся, коли бачиш, як хлопці й поважні чоловіки слухають пісню, гортають сторінки газет. Хлопці, яким дісталися примірники «Культури і життя», пообіцяли, що передадуть в родини й обов'язково передплатять газету.

Фото Михайла КУЗЬМЕНКА

Рівненське Alter Ego

Рівненська альтернатив-метал група FARINHATE презентувала нову відео-роботу на пісню Alter Ego, яка стане частинкою другого повноформатного альбому, що вийде вже в 2016 році.

Ідея для сюжету була розроблена спільно з командою студії Stay in Focus, саме вони відповідали за режисуру, зйомку та монтаж. Дуже приємно та комфортно працювати з талановитими та професійними людьми, одночасно радимо їх всім, хто хоче отримати якісне відео і хороше враження від роботи.

Зведенням та мастерингом пісні традиційно займалися звукорежисер групи Андрій Далевський та гітарист Павло Савенко.

Зйомки кліпу проходили неподалік від Рівного, в місцях із гарними краєвидами та необхідною атмосферою.

«Сам процес йшов досить оперативно, невимушено і по-дружньому, за що дякуємо всім, хто без вагань кинув свої справи і допоміг нам! — розповіли учасники гурту. — Вся наша творчість зазвичай закликає працювати над собою, намагатись вдосконалюватись та викоринювати зло, яке давно укорінилось у нашому світі, і непомітно від нас продовжує запускати свої метастази в усі сфери життя. Ця пісня не виняток, ми хочемо, щоб завдяки їй ви зробили вірні висновки. Які? Кожен вирішує сам, виходячи зі свого «его».

Семен ВАСИЛЕНКО

редактор
Світлана СОКОЛОВА

КІНО

ОДЕСА

Режисер Сергій Пудич зняв для Всеукраїнської громадської ініціативи «Активна община» мотивуюче відео про щоденні проблеми та їхнє вирішення — «Країна — це ми. Ланцюжок добра в дії». Відео знімалося за участю одеських активістів в ролі акторів.

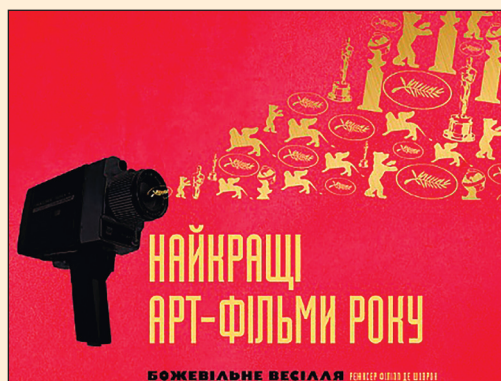
Йдеться не лише про ями на вулицях, засмічені двори, грабіжників, а й про добрі вчинки рядових одеситів у ставленні один до одного і до рідного міста. Автори пропонують кожному стати центром позитивних змін у країні.

КИЇВ

24 грудня у столичному кінотеатрі «Жовтень» стартує проект «Найкращі арт-фільми року». Глядачі зможуть ще раз оцінити найгучніші релізи 2015-го, серед яких призери Венеційського, Берлінського та Каннського кінофестивалів, номінанти на премію «Оскар» і глядацькі хіти.

У добірці стрічок — лауреат «Золотого ведмеда» Берлінале, фільм Джафара Панахі «Таксі» та метри сучасного італійського кіно: Маттео Гарроне з фентезі «Казка казок» і Паоло Соррентіно з «Юністю». Запланований показ і скандальної картини «Любов» Гаспара Ноє.

УКРАЇНА

У Києві, Одесі та Вінниці — шедевр французької літератури на великому екрані! Вийшов у прокат фільм, знятий за мотивами французького бестселера Себастьяна Жапрізо «Дама в окулярах і з рушницею в авто». Це вже третя екранізація відомого роману, але вперше картина створена в стилі стрічок Девіда Лінча.

Сюжет розгортається навколо 26-річної Дані Лонго, яка працює в рекламному агентстві і мріє про зовсім інше життя. Одного разу бос дівчини просить відігнати його автівку з аеропорту додому. Але дівчина вносить свої корективи в план начальника і вирішує втілити давню мрію — побачити море. Однак випадково знайдене тіло у багажнику ясно дає зрозуміти: подорож до моря буде непростим...

Режисер «Дами...» Жоанн Сфар є дворазовим володарем премії Сезар: у 2011 за найкращий дебют («Генсбур. Доля хулігана») і 2012 році — за найкращий анімаційний фільм «Кіт рабина».

Кінофестиваль «Світло» нагородив переможців 2015-го

Марічка ІВАНЕНКО

У кінотеатрі «Кінопанорама» пройшов другий фестиваль «Світло».

Режисери і студії з України та зарубіжжя представили художні та документальні фільми, анімацію, музичні кліпи та соціальні ролики. У своїй більшості цьогорічні кінороботи порушили тематику взаємин між людьми: праця волонтерів, капеланів, ставлення до людей з певними потребами, батьки і діти, загалом усе те, що не залишає байдужим і спонукає до інвентаризації душі. У кожний з трьох днів глядачі мали можливість дивитися кінопродукт різних жанрів, роботи як молодих, так і досвідчених режисерів.

Програма першого дня почалася з ігрової повнометражної стрічки режисера Анатолія Матешка «Трубач», який став відкриттям фестивалю і був дуже тепло сприйнятий публікою. Його відзначено оргкомітетом кінофестивалю як перший сімейний мюзикл незалежної України.

Президентом і оргкомітетом кінофестивалю «Світло» були відзначені митці,

Відзначені люди, які зробили значний внесок в український кінематограф. Серед них відомий український актор і режисер Віктор АНДРІЄНКО

які зробили значний внесок в український кінематограф. Серед них: відомий український актор і режисер Віктор Андрієнко, актриса театру і кіно Римма Зюбіна, режисер-документаліст, лауреат Державної премії України імені Т. Шевченка, народний артист України Віктор Шкурін.

В оцінці конкурсної програми журі брало до уваги якість робіт, їх актуальність і смислову наповненість, тому захід присвячений саме світлому і моральному кіно.

Переможцями другого кінофестивалю «Світло» стали:

- у номінації «Ігровий короткометражний фільм» — «Тримай удар», режисер Анна Дем'яненко, Україна;
- у номінації «Документальний короткометражний фільм» — «Всупереч. На два фронти», режисер Ірина Мороз, Україна;
- у номінації «Соціальний ролик» — «За те, що...», режисер Марк Кроль, Росія;
- у номінації «Анімація» — «Про жадібність деякої пташки», режисер Ліза Безручко, Україна;
- у номінації «Музичний кліп» — «Vidirvani — худож-

ник», режисер Сергій Погребняк, Україна.

Дипломом фестивалю був відзначений документальний повнометражний фільм Людмили Калдарий «Якщо любиш...» (про труднощі і радощі людей, що взяли на виховання прийомних дітей, реальності життя дитячих будинків сімейного типу) — за правдиве донесення соціально важливої теми.

Нагороду кращої міжнародної стрічки отримав ігровий короткометражний фільм «Lila», режисер Карлос Ласкано, Іспанія.

Також відзначені люди, завдяки яким кінофестиваль живе і діє — це заступник голови СХПУ і член журі Світлана Шаповалова, директор фестивалю Альона Шаповалова і глава оргкомітету Світлана Тимошенко.

Отже, нагороди роздані. Як глядачі, так і творці картин отримали свою порцію позитиву і натхнення. Багато хто з присутніх відзначали теплу атмосферу, яка панувала в залі, дякували за підібраний контент і підтримку кіноіндустрії в цілому. А кінофестиваль «Світло» оголосив відкриття нового сезону. Нагадаємо, що його головна мета — пропаганда морального, світлого кіно, здатного змінювати суспільство на краще.

Картина віртуоза

В український прокат вийшов знятий одним кадром фільм «Вікторія».

Стрічка Себастьяна Шиппера, володаря «Срібного ведмеда» Берлінале.

Вікторія — іспанська дівчина, яка з недавніх пір живе в Берліні. Якоюсь на виході з клубу вона знайомиться з чотирма хлопцями — Зонне, Боксером, Блінкером і Фусом.

Хлопці обіцяють показати їй «справжній Берлін». Але прогулянкою по нічному місту справа не обмежується. Виявляється, що хлопцям потрібно розібратися зі старим боргом, а оскільки один із них занадто п'яний, вони просять Вікторію побути водієм.

Фільм тривалістю сто тридцять чотири хвилини віртуозно знятий одним кадром, без єдиної монтажної склейки. Але для цього знадобилося три спроби. Спочатку сценарій був дуже коротким і займав лише дванадцять сторінок, велика частина діалогів — імпровізація під час зйомок.

Операторська робота Стурла Брандта Гровлена була відзначена «Срібним ведмедем» Берлінського кінофестивалю за видатні художні досягнення. Крім того «Вікторія» отримала Приз гільдії німецького арт-хауса, а також приз газети Berliner Morgenpost.

Саундтрек до запаморочливої прогулянки написав електронний неокласик Нільс Фрам. «Ця стрічка мене потрясла», — так прокоментував картину режисер Даррен Аронофські, голова журі Берлінале — 2015.

«Вікторія» стала триумфатором національної премії німецької кіноакадемії «Лола», отримавши нагороди в номінаціях за кращий фільм, режисуру, музику, операторську роботу, актрису і актора.

Українська прем'єра «Вікторії» відбулася на шостому Одеському кінофестивалі, а восени стрічка стала фільмом-відкриттям фестивалю «Нове німецьке кіно».

Світлана СОКОЛОВА

редактор
Надія ПАСТЕРНАК

у місті лева

■ ЛЬВІВ – МІСТО ЛІТЕРАТУРИ ЮНЕСКО

Генеральний директор ЮНЕСКО Ірина Бокова оголосила про призначення 47 міст із 33 країн новими членами мережі Креативних міст. Серед них – Львів, який став «містом літератури».

До робочої групи, що працювала над підготовкою Львова до конкурсу, ввійшло 16 осіб, серед яких директор Інституту міста Олександр Кобзарев, доцент кафедри культурології Національного педагогічного університету імені М. Драгоманова Ольга Муха, президент ГО «Форум видавців» Олександра Коваль тощо.

У попередні роки містом літератури ставали Краків (2013), Норвіч (2012), Рейк'явік (2011), Дублін (2010) та інші. У рамках цієї мережі кожного року визначаються також міста кіно, музики, дизайну, гастрономії тощо.

■ ТИЖДЕНЬ ІЗРАЇЛЬСЬКОГО КІНО

У Львові проходить Тиждень ізраїльського кіно. Демонструються найкращі стрічки 2014–15 років. Дві з них – володарі Гран-прі Київського міжнародного кінофестивалю «Молодість».

Захід, організований Посольством Ізраїлю в Україні та кінофестивалем «Молодість», відбувається під патронатом почесного консула Ізраїлю в Західному регіоні України Олега Вишнякова. Крім Львова, він також пройде у Києві, Чернівцях, Вінниці та Дніпропетровську.

Програма складається з фільмів «Принцеса», «Десь там», «Прощальна вечірка», «Таємниця Зоар», «Цинік Бааль», «Дива». Всі перегляди відбуваються в кінотеатрі «Коперник».

■ «МАРІУПОЛЬ НА МЕЖІ»

У Музеї визвольної боротьби у Львові відкрився мистецький проект «Маріуполь на межі».

Автори – педагог і художник із Донецька Ганна Торкаєнко та художниця з Маріуполя Олена Українцева – спробували передати свої відчуття як мешканок прифронтової смуги, свій «погляд зсередини». Їхні роботи – це не фоторепортажі, а художнє переосмислення дійсності, що ґрунтується на побаченому, на особистому спілкуванні з жителями міста та військовослужбовцями – учасниками оборони Маріуполя, це спроба передати їхні емоції, надії, характери. Після Львова виставка відправиться у подорож містами України.

■ ЗНЕСЛИ НЕЗАКОННУ ЗАБУДОВУ

Після п'яти років боротьби із незаконною забудовою, що постала біля підніжжя залишків унікальної фортеці Тустань, її, нарешті знесено – за рішенням суду. Незаконне будівництво готелю в охоронній зоні пам'ятки археології національного значення «Городище літописного міста Тустань» розпочалося у 2010 році.

Вшанували Михайла Вербицького

Надія ПАСТЕРНАК

Завершується проголошений ЮНЕСКО ювілейний рік композитора, автора мелодії Державного гімну України Михайла Вербицького.

Минулих вихідних львів'яни, мешканці прикордонних із Польщею сіл і містечок, делегації з інших західних областей України мали нагоду ще раз вклонитися могилі великого українця, композитора, автора мелодії пісні «Ще не вмерла Україна», греко-католицького священника Михайла Вербицького, який спочиває вічним сном у селі Млини на території Польщі всього за сім кілометрів від нашого кордону.

7 грудня минуло 145 років від дня смерті композитора, тож до Млинів з'їхалися численні делегації українців із Польщі та інших країн. Після панахиди у церкві всі попрямували до могили-пантеону Михайла

Вербицького, поклали вінки, квіти, виголошували промови і потім ввись над польським небом злетіли слова і зазвучала мелодія «Ще не вмерла України ні слава ні воля...»

Звертаючись до присутніх, голова товариства «Надсяння», до якого належать переселенці з цих земель і яке є ініціатором встановлення пам'ятника композиторові у Львові, Володимир Серета нагадав історію створення національного гімну та жит-

тєвий шлях композитора-священника, котрий до останнього був упевнений, що слова цього вірша написав Тарас Шевченко. Також він нагадав, що 4 березня цього року ми відзначали 200-ліття від дня народження композитора, а 10 березня – 150 років із часу першого публічного виконання пісні «Ще не вмерла Україна». Це сталося 10 березня 1865 року під час концерту в четверті роковини смерті Тараса Шевченка у місті Перемишль.

Голова гуртка ОУП у Перемишлі Марія Туцька наголосила, що, на жаль, нині на своїй рідній землі Михайло Вербицький перебуває у своєрідній ізоляції. Досі в його рідному Явірнику-Руському не дозволяють встановити меморіальну таблицю на його честь, а в Перемишлі немає вулиці його імені. «Ми мусимо виховувати гордість за свій народ і свою націю від дитини. Мусимо обстоювати своє. Якби тут народився автор гімну Франції, то в Перемишлі, напевно, давно назвали б його іменем вулицю», – зазначила лідер українців Польщі. А перший заступник голови Львівської облдержадміністрації Ростислав Замлинський підкреслив неймовірний символізм у створенні українського національного гімну: його текст написав «східняк» Павло Чубинський, а автором музики став галичанин Михайло Вербицький. Уже тоді українці з берегів Сяну і Дніпра мріяли про велику й соборну Україну.

Фото Йосипа МАРУХНЯКА

Виставка до свого ювілею

Львівський художник Орест Косар, якому днями виповнилося шістдесят, відзначив цю дату відкриттям персональної експозиції у Палаці мистецтв.

На виставці – понад шістдесят полотен, які відображають творчість художника за останнє десятиріччя. Орест Косар є продовжувачем львівської декоративної школи, але вже із

модерним стилем. «Його колористика завжди упізнавана», – кажуть критики.

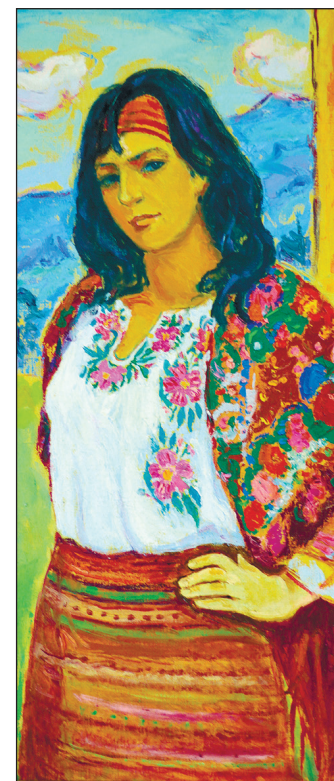
Пейзажи Карпат, а також натюрморти і портрети гуцулок та бойківчанок – улюблена тема майстра. «Портрети я почав малювати, будучи в Криворівні. Випадково потрапив на справжнє гуцульське весілля, де гості і наречені були вдягнуті у народні строї. Це дуже яскраво, і так впало мені в

душу, що з цього часу з'явилася нова тема – гуцулки, бойківчанки», – поділився художник.

«У картинах Ореста Косара завжди живе враження від натури, від співставлення кольорів у природі. Можна сказати, що він бачить оце багатство кольорів у народній вишивці, такі дуже глибинні корені його малярства походять від народного мистецтва», – розповіла мистецтвознавець Олена Кіс-Федорук.

Твори львівського художника нині зберігаються у галереях і приватних збірках США, Канади, Великобританії, Австралії, Ізраїлю. Він був ініціатором двох мистецьких пленерів – «Золота Підкова» у Золочеві та «Максим» у Славському. А ще Орест Косар – активний волонтер. Він підтримує всі благодійні аукціони на потреби наших вояків, які проводяться у Львові.

Йосип МАРУХНЯКА

редактор
Світлана СОКОЛОВА

ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК

Народження зірочок

Валентина
ЄФРЕМОВА

Нові імена засяяли на тлі українського мистецтва.

Ними стали лауреати та дипломанти Всеукраїнського конкурсу з однойменною назвою, який відбувся в Українському фонді культури. Цьогоріч у ньому брали участь понад 150 учасників, а це понад 300 музичних та літературних виконань, більше 200 творів образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

– Головне завдання конкурсу – підтримати обдаровану творчу молодь та надати допомогу для подальшого розвитку, – сказав у своєму вітанні Герой України, письменник, публіцист, громадський діяч, очільник Українського фонду культури Борис Олійник.

Діти, сповнені надій та прагнення показати свої успіхи, приїхали з 14 областей.

Особливо яскравим був виступ тріо сопілкарів із Хмельницької дитячої музичної школи – дев'ятирічних Євгена Кандирала, Івана Івахнова та Павла Немцовича. Бурхливі оплески отримали тріо чотирнадцятирічних трубачів Олек-

На церемонії нагородження

сандра Побережного, Дмитра Гуменюка та Владислава Толордави. Подих життєдайної енергії виплеснув дует гітаристів (Дмитро Хомутник та Михайло Олефіренко) з Київської дитячої музичної школи № 1.

У репертуарі виконавців були як класичні твори – Й. Баха, П. Чайковського, Ф. Шопена, А. Моцарта, А. Вівальді, С. Рахманінова, Р. Шумана, Г. Генделя, Т. Альбіоні, так і широковідомі, народні. Приємно відзначити, як викладачі спрямували свої зусилля на прищеплення учням любові до знакових імен свого народу – Т. Шевченка,

Л. Костенко, до творів Л. Ревуцького, М. Лисенка, О. Чухрая, П. Майбороди, О. Білаша, А. Кос-Анатольського тощо.

Окрасою виставки стали твори учнів із Одеси, кераміка з Опішні, gobелени з Кіровоградської області, прекрасні літератори виступили з Білої Церкви, Полтави, Житомира.

Із особливою теплотою представляю своїх юних земляків із міста Ромни Сумської області – учні дитячої музичної школи та юні художники студії «Етюд» спеціалізованої загальноосвітньої середньої школи імені А. Йоффе на чолі з викладачем Галиною Доро-

феєвою. Лауреатом конкурсу стала Єлизавета Ганусова (вітраж) та п'ять дипломантів: Діана Корнієнко (плетення з газет), Дар'я Костенко (модульне оригамі), Юлія Пух (петриківський розпис) та Дар'я Валуйська (домра).

Вітання від громадської організації «Сумське земляцтво у місті Києві» (голова правління І. Рішняк) передала виконавчий директор Ірина Родченко.

Так діти спробували свої сили, почули та побачили інших, що в цілому сприятиме їхньому загальному розвитку та стане безумовно стимулом для подальших досягнень.

Володимир ХОМЕНКО

ник, знаний далеко за межами країни композитор Віктор Степурко, раз у раз підспівуючи бардові, це авторитетно підтвердив.

Також на вечір завітав Герой України, народний артист України, шевченківський лауреат Анатолій Паламаренко. Чи треба казати, як прикрасили вечір прочитаним ним гумореском?

У старі добрі часи жоден концерт в Україні не відбувався без тріо бандуристок. На Андріївському узвозі присутніх потішив дует – сестер Світлани Чихун і Тетяни Гриднєвої. Їхні бандури у поєднанні з ліричними, сповненими любові до України піснями, вдало доповнили «бойову» гітару Хоменка.

Лимонник є лимонник. Він передбачає певну розкутість, неофіційність. Образно кажучи, спілкування без краваток. За філіжанкою кави у прикуску з десертом, який й наштовхнув автора на асоціації з цитрусом, – нарізаними лимонними кружальцями, присипаними тертим волоським горіхом. Тож відомі літератори і журналісти, такі, наприклад, як Владислав Таранюк, Володимир Коскін, Василь Довжик, Світлана Соколова, Володимир Федорук, залюбки і жваво обговорювали вокально-музичні проблеми.

Залишається побажати, щоб такі заходи – назвіть їх, зрештою, як кому заманеться, – стали доброю традицією. І не тільки в Києві на Андріївському узвозі.

Микола ЦИВІРКО

Наш вибір – «Культура і життя»!

На часі передплата газети, тож наводимо думки читачів.

Ігор Ліховий, перший заступник міністра культури України: «Мені газета подобається. І макетом, і подачею матеріалу – є більші за обсягом, і хроніка.

Але вона має дещо трансформуватися (був редактором газети, тому можу собі дозволити). Шпальти краще відводити під аргументовані дискусії, щоб не оцінювати події переважно позитивно».

Герой України Анатолій Паламаренко та заслужений художник України Анатолій Марчук: «Газету поважають і читають усі, хто не бачить себе поза культурним простором України. На її сторінках та на сайті можна оперативно ознайомитись із різнобарв'ям культурного життя, знайти анонси

цікавих заходів. Хочеться, щоб зростав ваш обсяг і тираж. Бажано змінити формат газети на класичний А3».

Один зі свіжих номерів газети «Культура і життя» у товаристві А. Паламаренка А. Марчук тримає не випадково (на фото). У ньому надруковані матеріали, з цими людьми пов'язані,

– про візит І. Ліхового до картинної галереї у м. Макарові та про презентацію книги О. Кавуценка «Страждати, терпіти, любити...» На фото Анатолія Кізлова також Олександр Кавуненко та заслужений діяч культури Володимир Біленко під час презентації книги в Українському фонді культури.

Валентина Єфремова, мистецтвознавець, заслужений працівник культури України: «Занурення у сторінки збагачує творче уявлення, а коли впізнаєш авторів, то вже знаєш цінність статті.

Зберігаю майже всі номери, з важливими для мистецтвознавця публікаціями. Відправила солідний пакет газет у краєзнавчий музей міста Ромни (там цінують видання!) Події проходять, а надрукований матеріал залишається в серці назавжди.

Хочеться щоб молодь залучалася до журналістської діяльності, прошу ввімкнути для них зелене світло.

Вітаю колектив із наступуючим Новим роком, і я впевнена у процвітанні газети, бо ви витримали випробування, яке не наснитися у лихомому сні».

редактор
Людмила ОЛТАРЖЕВСЬКА

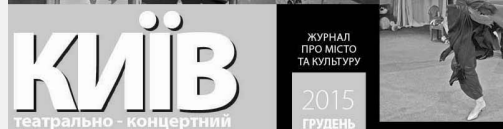

ЗВОРОТНИЙ ЗВ'ЯЗОК

ІЗ ВИРОЮ В НОВИЙ РІК

Традиційно прощаючись із нашими читачами у червні, ми, звісно ж, не підозрювали, що літній тайм-аут затягнеться аж до зими. Виробничі та інші проблеми, що виникли у ДП «Національне газетно-журнальне видавництво», змусили нас відкласти вихід чергового числа «Театрально-концертного Києва». А тому нині ми надзвичайно раді, що «ТКК» відновив свою активну участь у театральному процесі столиці. Дякуємо за терпіння, підтримку, обнадійливі пости у фейсбуці. Ми знову разом. І знову перед нами – його величність Мистецтво, безкрайї океан, що нуртує, бентежить, розливається найрізноманітнішими емоціями.

У грудневому числі «ТКК» розповідаємо про приму Національної опери Олену Філіп'єву, талант і досвід якої дозволяють артистці поєднувати сцену з вихованням майбутніх зірок балету, про народних артисток України Лідію Яремчук та Ірину Дуку, котрі майже одночасно відзначили ювілей і протягом кількох десятиліть залишаються відданими Театру російської драми імені Лесі Українки.

Героєм цього числа журналу став також Дмитро Весельський – молодий режисер, що у грудні на сцені Київського театру драми і комедії на Лівому березі Дніпра презентує прем'єру «20 років без повітря» за відомою п'єсою Анни Яблонської «Язичники». Резонансний благодійний проект «Оскар і Рожева Пані» на чолі з неперевершеною Ірмою Вітовською також не залишився поза нашою увагою. Як і нова прем'єра в Театрі на Подолі «Замовляю любов» за п'єсою Тетяни Іващенко з Ларисою Трояновською у головній ролі, – іронічна мелодрама, найщирішими глядачами якої будуть, звісно ж, жінки. . .

Огляд концертних афіш допоможе всім охочим зорієнтуватися з власною культурною передновою програмою. Джаз, класика, популярна музика – грудневі пропозиції задовольнять смаки найвибагливіших меломанів.

Долучайтеся до кола шанувальників «ТКК», будьте в курсі мистецьких подій столиці!

Ельвіра ЗАГУРСЬКА

«Історія, яка може статися з кожним», – так стверджують автори анотації до вистави «Замовляю любов», цитуючи драматурга Тетяну Іващенко, за п'єсою якої у Театрі на Подолі відбулася прем'єра зазначеного спектаклю.

Дійсно всяка історія може статися з кожним, якщо для цього є сприятливі передумови у вигляді природних задатків, рис характеру та потрапляння в правильно налаштований часопростір. Велика кількість таких історій передусім відповідає на запитання, про що вони, і це цілком логічно. Ось історія про помсту, ось – про зраду, ось – про нещасливе кохання (добра половина світової драматургії).

Вистава «Замовляю любов» швидко відповідає на запитання «Про що?», а на питання «Як?» Про що – все зрозуміло і просто: Віра Миколаївна (заслужена артистка України Лариса Трояновська) – само-

Замовляння любові

Лариса ТРОЯНОВСЬКА у виставі «Замовляю любов»

тня жінка, яка вдає, ніби її сімейне життя не просто в принципі існує, а все в ньому добре; її перукарка Надія (Ірина Грищенко), що живе разом із чоловіком-астрономом, якого скоротили на роботі, майже за межею бідності; Кирило (В'ячеслав Довженко) – жигало, якого одного разу наважується замовити Віра Миколаївна. Далі дія швидко

закручується: зустріч переростає у кохання, Кирило з відчаєм розповідає, що у нього хворий син, котрому терміново потрібно робити дорогу операцію, Віра Миколаївна віддає йому всі свої гроші.

Тоді випадково з'ясовується, що Кирило – чоловік Надії, звісно, скандал, розрив. А насправді ніякої хворої дитини немає, а це просто пара афе-

ристів, які «розводять» на гроші довірливих жінок.

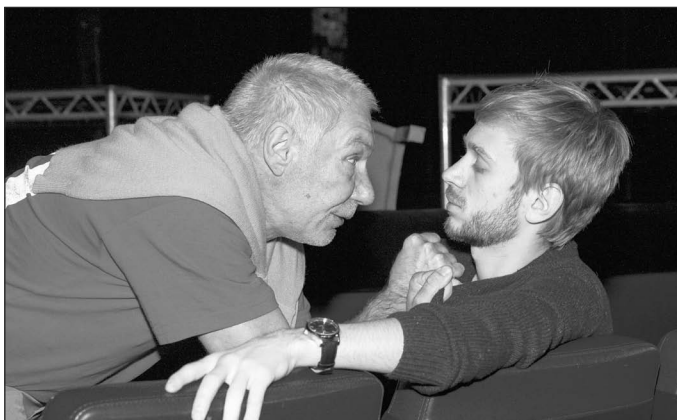
Режисер-постановник Сергій Павлюк вирішив піти іншим шляхом, ніж його попередники та колеги (вистава у Театрі на Подолі – восьме втілення п'єси «Замовляю любов»); її, так би мовити, творчі посестри «мешкають» у театрах Ніжина, Житомира, Києва, Львова, Дрогобича, Луцька, Вінниці).

Парадоксальною є відповідь на запитання «Про що вистава?» – вона не про обман, не про зраду, не про самотність. Це якщо зовсім коротко.

Але відповідь на запитання «Якою є вистава?» більш розлога. Спектакль ніби зітканий із напівтонів, пауз, подихів. У цій простоті прихований якийсь дивний спокій – мабуть, саме таким станом можна загалом охарактеризувати цю постановку п'єси «Замовляю любов». При цьому у ній вирують пристрасті; чуттєва пластика (режисер із хореографії – Сергій Швидкої), музика, монологи та діалоги перебувають в постійній динаміці.

Фото Віталія СОКУРА

Правда молодих

Володимир МОВЧАН та Дмитро ВЕСЕЛЬСЬКИЙ на репетиції

і в Росії), презентує для київської сцени молодий режисер Дмитро Весельський, учень Едуарда Митницького і Андрія Білоуса. Він уже звертався до творчості Яблонської: на малій сцені Театру драми і комедії поставив серйозну виставу «Сімейні сцени». У ній режисерові вдалося уникнути натуралізму на рівні побуту: Весельський вслухався в

сучасний текст, пропускаючи його начебто через тихий чехівський щем.

«Прикро і соромно, що познайомився з творчістю Яблонської вже після її трагічної загибелі у «Домодедово», – зізнається режисер Дмитро Весельський. – Тобто почав читати саме цю п'єсу, яку зараз випускаю. Насамперед вразила правда. Гостра, смілива,

відверта. Іноді дуже жорстока. Але основне – так, як є. Згодом проковтнув ще декілька її п'єс. Серед яких – «Сімейні сцени», що стали моїм дебютом.

А «Язичників», зізнаюся, на той час дещо побоювався. Відразу привертає увагу виклад. На жаль, це рідкість для сучасної драматургії. Бо репліки – підслухані, почуті, а не вигадані навмисно. Дивовижним чином Яблонській вдалося буденними словами, без літературного пафосу, підіймати глибокі пласти філософських проблем.

Це рідкісне поєднання – нібито проста мова і досить непрості проблеми. У сюжетах Яблонської проявляється наскрізний, як мені здається, стиль її власної творчості – це відсутність діалога, некомунікабельність. Є начебто проста балачка. Але немає спроби почути інших, себе, прислухатися до світу».

Віталій СМІЛЯНСЬКИЙ

редактор
Любов ЯКИМЧУК

ПІСЛЯМОВА

Етика під час війни

ВІДВІДАТИ МУЗЕЙ ЗАДАРМА

Не всі знають, що кожний столичний музей має дні, коли до нього можна потрапити безоплатно.

Так, Музейно-виставковий центр «Музей історії Києва» на вулиці Б. Хмельницького, 7 запрошує кожного першого понеділка місяця. Так само в цей день можна завітати до Літературно-меморіального музею Михайла Булгакова на Андріївському узвозі, 13. Після чого в той же день зайти в Національний музей українського народного декоративного мистецтва, витративши гроші лише на проїзд, бо доведеться дістатися вулиці Лаврської, 9.

У перший вівторок кожного місяця можна собі запланувати відвідини декількох музеїв. Зокрема, зайти у Київський музей шістдесятництва на Гончара, 33-А, Музей О. Пушкіна на Кудрявській, 9, а також Музей Шолом-Алейхема на Великій Васильківській, 5-А.

Якщо маєте вихідний або відгул першої середи місяця, то можна його провести з користю в Мистецькому центрі «Шоколадний будинок» на вул. Шовковичній, 17/2, а також у Національному музеї мистецтв імені Богдана та Варвари Ханенків, що на Терещенківській, 15.

У перший та третій четвер місяця пропонуємо відвідати Музей Лесі Українки на вулиці Саксаганського, 95-Б. Тоді ж можна встигнути в Музей М. Старицького, бо він на тій же вулиці, але у будинку 95 (без літерних позначок).

І ще не забудьте про Музей книги і друкарства України на Лаврській, 9, але це вже в останній понеділок місяця. Втім, пам'ятайте, що дорослих без пільг туди вже можуть не пустити, а з пільговим посвідченням буде безкоштовно.

А от Літературно-меморіальний музей-квартира П. Тичини на Терещенківській, 5 має вільний для всіх вхід щонеділі.

Варто знати, що право на безкоштовне відвідування музеїв мають діти шкільного віку, учні профтехучилищ та студенти за пред'явлення учнівського або студентського посвідчень.

Любов ЯКИМЧУК

Любов ЯКИМЧУК

У Харкові 11–12 грудня відбулася третя зустріч у рамках конференції «Європейські дебати 2015. Сусідство в Європі: Перспективи спільного майбутнього».

Відомі письменники, вчені та журналісти з понад десяти країн зібралися, щоб обговорити спільні проблеми. Серед них письменники – Інго Шульце, Сергій Жадан, поет Борис Херсонський, драматург і режисер Маріус Івашкевичус. Також приїхала луганська поетеса Олена Заславська, член так званого «союзу письменників «ЛНР»», яку запросив на захід Сергій Жадан. Її участь викликала шквал обурень місцевої публіки, а також низку дописів у соцмережах.

Проблема в тому, що Олена Заславська підтримує окупантів Сходу України, а також пише пропагандистські вірші, які читати в пристойній компанії і цитувати на шпальтах «Культури і життя» не доводиться. Вона публічно говорить, що бойовик, відомий під прізвиськом Моторола, герой, як і її батько, який воював на боці так званої «ЛНР». Тож, виникає етичне питання можливості подібного діалогу.

Поет Борис Херсонський заявив: «Ніяка Олена не поетеса. Її літературна продукція знаходиться на печерному рівні».

Навіть відвертий епатаж не може анітрохи підняти її рівень над плінтусом... Політична позиція Олени – ніяка не позиція. У тому вигляді, в якому вона цю позицію артикулює – це набір штампів ро-

сійської антиукраїнської пропаганди зразка «LifeNews» чи «Россия 24»... Запрошення Лени на дискусію вважаю грубою помилкою... Мене просто пересмикнуло, коли я побачив, як вона дає інтерв'ю «Радіо Свобода» і веде бесіду з одним із найкращих поетів-патріотів нашої країни Сергієм Жаданом».

Журналіст Костянтин Скоркін зазначає, що знайомство Жадана і Заславської давнє, вони працювали разом над спільним проектом ще до війни, і «загалом були знайомі один із одним з кращого

боку», тому вибір Заславської для представлення думки з окупованих територій був логічним. Зазначимо, що для рівноваги Олені опонував художник із Донецька Сергій Захаров, який два місяці відсидів у полоні сепаратистів за свої малюнки із зображенням бойовика Стрелкова.

Письменник Іван Андрусак, котрий спостерігав за подіями в Харкові через ЗМІ і соцмережі, написав на своїй сторінці у фейсбуку: «Сергію, Ти знаєш, що я люблю Твою поезію і дуже тепло ставлюся до Тебе як до людини. Тому я дуже

сподіваюся, що це Твоя «одична» помилка, – від якої, зрештою, ніхто не застрахований і на яку кожен в якийсь момент має право, – а не системна позиція». Сам Жадан помилкою запрошення авторки не вважає, бо «з ворогом треба говорити віч-на-віч».

Харківська патріотична публіка була обурена залученням до кола інтелектуалів скандальної поетеси-сепаратистки. На другий день дебатів завітали переселенці та місцеві мешканці. В руках у публіки були плакати з написами: «Луганськ – це Україна», і вони були налаштовані вороже.

Українське суспільство, якому болить війна, поки що не готове до подібних діалогів, хоча, з іншого боку, такі зустрічі ставлять багато запитань, які треба вирішувати найближчим часом.

Основне з них – про що говорити зі зрадниками і чи треба з ними говорити взагалі? Утім, зрозуміло, що агресивною поведінкою це питання не вирішиш, тому і комунікувати ніби й треба. Але як?

На фото: учасники конференції

Газета «Культура і життя»

№ 41–44 (4664–4667), 18–24 грудня 2015 р.

Виходить із 7 жовтня 1923 року
Свідоцтво про реєстрацію
КВ № 1026 від 26.10.94 р.

Засновники

Міністерство культури України, Український комітет профспілки працівників культури, редакція газети

Головний редактор

Євген БУКЕТ

Адреса редакції

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–66
cultandlife@gmail.com

Видавець

Національне газетно-журнальне видавництво

Генеральний директор

Андрій ЩЕКУН

Видавнича рада

Андрій КУРКОВ (голова), Анатолій СЕРИКОВ (заступник голови), Євген БУКЕТ, Сергій ВАСИЛЬЄВ, Олег ВЕРГЕЛІС, Вадим ДОРОШЕНКО, Віктор фон ЕРЦЕН-ГЛЕРОН, Наталка ІВАНЧЕНКО, Ростислав КАРАНДЄЄВ, Ігор ЛІХОВИЙ, Наталія ЛИГАЧОВА, Наталія МУСІЄНКО, Лариса НІКІФОРЕНКО, Юрій ПЕРОГАНІЧ, Роман РАТУШНИЙ, Віталій САТАРЕНКО, Олег СВІРКО, Артем СТЕЛЬМАШОВ

Адреса видавництва

03040, м. Київ, вул. Васильківська, 1
Тел.: +38 (044) 498–23–65

Дизайн та верстка

Сергій ЗАДВОРНИЙ

Поліграфічний комбінат
ТОВ «Типографія "Від "А" до "Я"»
м. Київ, вул. Колекторна, 38/40
Тел.: (044) 563–18–04, 562–28–51

Розповсюдження і реклама

Тел.: +38 (044) 498–23–64;
+38 (097) 111–17–56

Редакція не публікує колективні листи та звернення
Публікуючи проблемні матеріали, редакція, окрім спеціально обумовлених випадків, подає лише авторський погляд.

Передрук і відтворення текстових та ілюстративних матеріалів «Культури і життя» – тільки з письмового дозволу редакції.

© «Культура і життя», 2015

ПЕРЕДПЛАТА НА ГАЗЕТУ ТРИВАЄ

Передплатна ціна на 2016 р.:
1 місяць – 19,22 грн; півріччя – 115,32 грн;
12 місяців – 230,64 грн

У передплатній ціні враховано вартість доставки до вашої поштової скриньки і вартість оформлення абонементу.

Передплатний індекс
60969

Наклад 5 000

Ціна договірна

4 820157 194001 3 41